ATEITIS

1963 BALANDŽIO NR. 4

Šiame numeryje:

BAŽNYČIA UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

APSISPRENDŽIU UŽ TAUTĄ

1911 — Ateitis — 1963

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

LITHUANIAN R-CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

1963 BALANDIS — APRIL Nr. 4

TURINYS

Bažnyčia už Geležinės uždangos — **Augustinas Idzelis** 74
Kas — Ar Aš? — **Kun. Kazimieras Pugevičius** 77
Tiltas — **Julius Trainaitis** 77
Prisikėlimas — **V. Klajūnė** 77
Hamletas (tęsinys) — **Margis Matulionis** . . 78
Verboten — **Julius Trainaitis** 79
Apsisprendžiu už tautą — **Rimvydas Šliažas** 80
Stovykla po Pietų Kryžium 82
Lietuviams reikšminga proga — **Vyskupas Vincentas Brizgys** 84
Vasario 16 Aktas ir užsienio lietuvių jaunimas — **Vincentas Liulevičius** 84
Pasmerkimas — **V. Klajūnė** 86
Spaudos apžvalga — **Rimvydas Šliažas** . . 88
Per Prizmę — **Vytenis** 89
Vox Populi 90
Darbai ir Žmonės 90
Kreivos Šypsenos 96
Galvok! — **M. Pakalniškytė** 96
Administracijos pranešimai — viršelio trečiam puslapy.
Viršelio nuotrauka — **V. Maželio.**

Šį numerį redagavo R. Repšio kolektyvas.

"ATEITIS" yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys.

Vyr red : Rimantas Repšys
Pad. red.: R. Sakadolskis
Literatūra: Lilė Tumosaitė
Moksl. reik. ved.: R. Juozevičiūtė
Korespondencijos: Audronė Garbenytė

Redakcijos adresas:
"Ateitis"
6540 S. Campbell Ave.,
Chicago 29, Ill.

★

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association.

"ATEITIS"

5725 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Illinois

★

Prenumerata metams $5.00
pagal JAV dol. kursą.
Garbės prenumerata metams $10.00
Subscription $5.00 per year

Vyr. red.: P. Kaufmanas
Pad red.: Vacys Šaulys
Literatūra: Dalia Kolbaitė
Moksl. reik. ved.: L. Bačinskaitė
Korespondencijos: V. Bičiūnaitė

Administracija:
5725 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Illinois

★

Second class postage paid at the Chicago Post Office

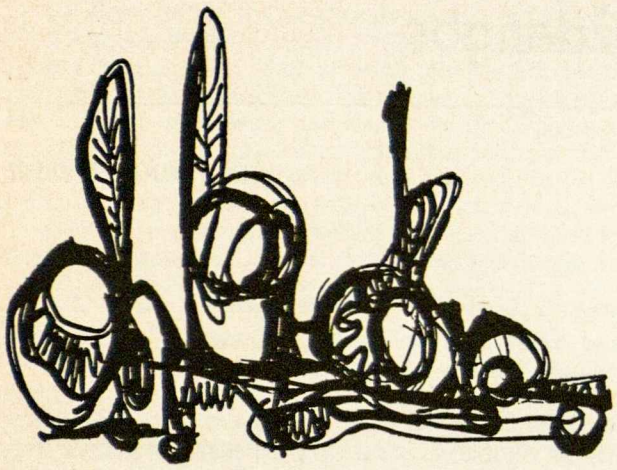

LINKSMŲ ŠVENTŲ VELYKŲ

"The inevitable, irreversible process of the world involuting in upon itself...

T. de Chardin. The Phenomenon of Man.

Evoliucija, bendrąja prasme, jau dabar yra pripažįstama ir mokslininkų ir Bažnyčios. Kuo toliau, sako Teilhard de Chardin, tuo daugiau pasaulis įžvelgia į save. Pažvelkime ir mes į save. Pažiūrėkime į savo tikėjimą.

"It is relatively easy to build up a theory of the world. But it is beyond the powers of an individual provoke artificially the birth of a religion.... Christianity fulfils all the conditions we are entitled to expect from a religion of the future, through which the principal axis of evolution truly passes."

T. de Chardin.

✠

Krikščionybė, arba tiksliau katalikybė, yra viena dalis atsakymo į klausimą: Kaip atsiekti vienybę?

✠

Džiaukimės šventų Velykų proga, švęsdami Kristaus prisikėlimą! Tačiau, kartu džiaukimės, kad jau žengtas pirmas žingsnis pilnam krikščionybės susivienijimui. Tas žingsnis yra dabartinis Visuotinas Bažnyčios Suvažiavimas.

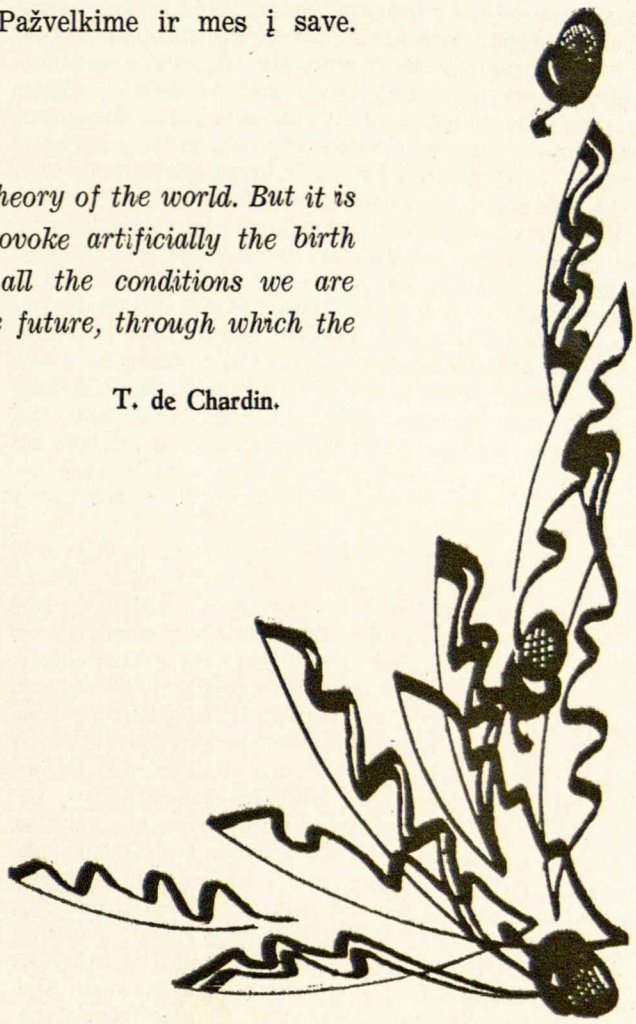

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Bažnyčia už Geležinės uždangos

AUGUSTINAS IDZELIS

Paskaita skaityta Chicagos Gavėnios Seminaro 1963 metų cikle. A. Idzelis studijuoja istoriją trečius metus Kent University; šiais metais veda SAS Užsienio skyrių.

Tema, Bažnyčia už Geležinės Uždangos, galima išvystyti dviem pagrindinėm kryptim. Pirma, galima duoti enciklopedinius davinius apie Bažnyčios būklę už geležinės uždangos, atkreipiant dėmėsį į Bažnyčios persekiojimą, į dabartinį tikinčiųjų skaičių, į vyskupų, kunigų ir kitų tikinčiųjų naikinimą. Tačiau apie tą beveik kasdien galima sutikti mūsų spaudoje ir apie tai būtų neįdomu. Antras būdas šitą temą išvystyti yra iš istorinio taško. Norint suprasti dabartinę Bažnyčios padėtį, reikia dabartinius įvykius nagrinėti istorijos perspektyvoje. Francois Guizot, prancūzų istorikas yra teisingai pareiškęs, kad tautos, kurios egzistavo ilgai ir didingai, negali nutraukti ryšių su savo praeitimi. Net tuo pačiu laiku, kada vyksta žiauriausi perversmai, ar tautų transformacijos, praeities įtaka į juos veikia.

Analizuojant Bažnyčios padėtį dabartinėje sovietinėje santvarkoje, mes matome visą eilę pagrindinių tendencijų, kurios prasidėjo Rusijos istorijos pradžioje ir dabar sovietiniame rėžime eina prie išsivystymo pabaigos. Žiūrint į Rusijos praeitį ir jos istoriją, yra labai aišku, kad Bažnyčia beveik visą laiką buvo, kaip ir dabar, valdžios įrankis — nežiūrint ar valdžia yra caristinė ar komunistinė. Valdžios tolerancija Bažnyčiai priklauso, kaip Bažnyčia atitinka valdžios tikslams. Jei Bažnyčia pasidaro nereikalinga valdžiai, ji nėra toleruojama. Rusijos istorijoje mes taip pat matome pagrindinį konfliktą tarp vakarų ir rytų, ne tik politinėje, bet taip pat ir religinėje ir kultūrinėje plotmėje. Ortodoksų Bažnyčia buvo vienintėlė, kuri galėjo būti įtraukta į šią kovą, nes šitoje sferoje jos tikslas sutapo su valdžios tikslais. Visos ne ortodoksinės bažnyčios buvo netoleruojamos, nes tik ortodoksų bažnyčia galėjo duoti valdžiai tvirtą filosofinį ir teologinį pagrindą šioje kovoje. Šios paskaitos tikslas bus parodyti, kaip šios tendencijos pradėjo vystytis Rusijos praeityje ir kaip jos dabar reiškiasi komunistiniame rėžime, nors ir jokio tiesioginio tęstinumo su Maskvos kunigaikščių ir carų laikais nesimatytų.

Pirmiausia, norint suprasti rusų Bažnyčios vystymosi procesą, reikia pažvelgti kaip krikščionybė atėjo į Rusiją, arba ano meto Kijevo valstybę. Kijevo valstybė priėmė krikštą dešimtame amžiuje, kada graikai misionieriai: šv. Kirilas ir Metodijus skelbė evangeliją slavų kraštuose ir kada kunigaikštis Vladimiras apsikrikštijo ir įvedė rytų apeigų krikščionybę visoje savo valstybėje. Senoji Rusija, tuo būdu, pateko Konstantinopolio patriarcho valdžion ir 1054 drauge su Bizantijos Bažnyčia atsiskyrė nuo Romos. Toynbee iškelia faktą, kad Bizantijos Bažnyčia buvo tiesioginiai kontroliuojama Rytų Romos imperinės valdžios. Jis aiškina, kad atstatant Rytų Imperiją aštuntame amžiuje, Bizantijos Bažnyčios laisvė buvo atimta. Bažnyčia lengvai nepasidavė, bet dviejų šimtų metų laikotarpyje Ji pasidarė tik viena iš daugelio Rytų Romos Imperijos valdžios departamentu. Ši valdžios kontrolė virš bažnyčios sudarė dilemą, kada Vladimiras ir jo įpėdiniai valdė Kijevo kunigaikštystę, nes pripažįstant Konstantinopolio patriarcho valdžią tuo pačiu buvo teoretiškai pripažinta Rytų Romos imperatoriaus suverenumas. Tačiau praktiškai, Bažnyčia Kijevo Rusijoje, buvo atskirta nuo valstybės. Toji Bažnyčios padėtis buvo įmanoma nes, visų pirma, graikų dvasininkai, būdami Bizantijos piliečiai, nenorėjo nusižeminti, pripažindami vietinių kunigaikščių autoritetą. Be to, patys vietiniai valdovai nebuvo pakankamai tvirti savo autoritetą iškelti virš Bažnyčios.

Bažnyčios pavergimas neprasidėjo Kijevo Rusijoje. Tai ypač iškelia ukrainiečių istorikai. Nikalojus Chubaty aiškina, kad Kijevo Rusija visada jautėsi esanti Europos ir Vakarų Krikščionybės dalimi. Kada prasidėjo Mongolų invazija Kijevo — Rusijos valdovai, vieninteliai iš rytų slavų, organizavo pasipriešinimą prieš tas gaujas. Net vienas iš jų kunigaikščių, Danilas, ieškojo paramos Vakaruose ir padarė sutartį su Popiežium; sujungdamas ortodoksų Bažnyčią su Roma ir taip pat gaudamas paramos iš Vakarų. Nors nieko konkretaus nebuvo atsiekta, tačiau buvo tuo paruošta dirva vėlesniems santykiavimams su vakarais.

Bažnyčios pavergimas prasidėjo kitoje Rusijoje. Anot Alexy Tolstoj, buvo dar kita Rusija — tai buvo tamsiųjų miškų Rusija, ji buvo taigų Rusija, ji buvo brutališka Rusija, ji buvo fanatiška Rusija, tai buvo mongolų ir totorių Rusija. Toji Rusija turėjo savo idealu despotizmą ir fanatizmą. Kaip tokia Rusija galėjo priimti Krikščionybę?

Solovjovas teigia, kad graikų dvasiškiai, kurie tuo laiku atvykdavo į Maskvos žemes nebeatstovaudavo didžios ir galingos krikščioniškos Bizantijos imperijos ir civilizacijos. Graikai dvasiškiai atvykdavo maldauti materialinės paramos ir todėl pataikaudavo Maskvos valdovams. Šie reiškiniai tik sustiprino Maskvos valdovų puikybę. Pagal Solovjovą, izoliacija nuo vakarų vienapusiška Bizantijos įtaka ir be to mongolų ir totorių įtaka padėjo formuoti dvasinę ir sekularinę struktūrą Maskvos valstybėje, kuri buvo praradusi visą tikrą krikščionišką charakterį. Maskvoje, kaip ir pirma Konstantinopoly, religiniai ir moraliniai principai neturėjo jokio pritaikymo politiniame ir socialiniame bendravime. Toje sistemoje, vietoj universalinių krikščioniškų idealų, vyravo grynai pagoniškos koncepcijos. Tautai ir valstybei buvo suteikta absoliutinių vertybių, kurių krikščionybė joms nedavė. Maskvos Rusijoj, kuri buvo izoliuota nuo civilizuoto pasaulio, vyko reakcija prieš krikščionybę.

Maskvos kunigaikštystė iškilo, nes jos valdovai sugebėjo gerai sugyventi su totoriais ir sėkmingai vartodavo suktą diplomatiją. Greitu laiku, Maskva vienintėlė sugebėjo išlaikyti taiką ir šiek tiek ramybės savo žemėje. Ji pradėjo patraukti kitus rusus, kurie bėgo nuo Mongolų teroro ir 1325 metais net patį Kievo metropolitą. Paskui metropolitai buvo rusų tautybės ir Maskvos valdovų valdiniai. Metropolitai pradėjo identifikuoti savo interesus su Maskvos Kunigaikštijos. Maskva pradėjo plėstis, ir rusų Bažnyčia vaidino reikšmingą rolę šitoje ekspansijoje.

Paimkime pavyzdžiui metropolitą Aleksą, kuris gyveno 14 amžiaus viduryje. Vasilis Kluchevskis, vienas iš žymiausių rusų istorikų, šitaip apibrėžia Metropolito Alekso vaidmenį Maskvos Kunigaikštijos augime. "Metropolitas Aleksas dirbo savo darbą vartodamas kovingus politinius metodus; jis buvo pagrindinis patarėjas Maskvos kunigaikščiams ir taip pat nurodė bajorų seimo veikimo gaires. Jis net nuvažiavo į Totorių tvirtovę, bandydamas nukreipti jų dėmesį nuo Maskvos. Aleksas kovojo prieš Maskvos priešus visa savo galia. Jis net ekskomunikuodavo tuos kunigaikščius, kurie netarnaudavo Maskvos valdžiai. Po Alekso, kada tvirtesni kunigaikščiai atsirado, jis užėmė tą vadovaujančią rolę, kurią pirma turėjo dvasiškiai."

Taigi, matome, kad jau anais laikais, rusų Ortodoksų Bažnyčios tikslai sutapdavo su Maskvos valdovų, ir tarp jų nebuvo jokių aštrių kovų, o tik artimas bendradarbiavimas. Maskvos kunigaikščių galiai vis didėjant, pamažu Ortodoksų Bažnyčia pasidarė visai surišta su Maskvos valdovų norais. Bet vis tiek, jokių konfliktų tarp Bažnyčios ir valdžios neįvykdavo. Kaip Bažnyčia galėjo taip lengvai pasiduoti Maskvos valdovams. Norint šitą klausimą atsakyti, reikia pažiūrėti į politinius ir kultūrinius įvykius 15 amžiuje.

Penkioliktame amžiuje Maskva buvo užkariavusi, ar diplomatiniu keliu prijungusi prie savo žemių visas kitas rusų kunigaikštijas. Maskvos valdovų galia pradėjo darytis vis daugiau ir daugiau absolutine. Tame amžiuje, taip pat pradėjo formuotis dideli ir reikšmingi judėjimai kultūrinėje plotmėje — į Rusijos intelektualinį gyvenimą buvo bandoma įskiepyti "esprit critique". Tame šimtmetyje, visa eilė rusų Ortodoksų Bažnyčios eretinių sektų atsirado. Iš visų sektų, pati svarbiausia buvo "Volgos vyresniųjų". Šita sekta buvo evangelinio pobūdžio ir smarkiai puolė tų laikų rusų Ortodoksų Bažnyčios rolę ekonominiame ir politiniame gyvenime. Šitas sektos reikalavimas, kad Bažnyčia visiškai pasitrauktų iš tų sričių, padarė ją labai palankia bajorų luomui, nes ir jų pažiūra į Bažnyčios politinę ir ekonominę rolę buvo panaši. Bajorai, norėdami sustiprinti savo poziciją prieš Maskvos kunigaikščius, norėjo, kad Bažnyčios žemės būtų atiduotos jiems. Šitas bajorų noras susikirto su Maskvos kunigaikščių norais, kurie taip pat norėjo pasisavinti Bažnyčios žemes. Bažnyčios padėtis buvo prasta, iš abiejų pusių ji buvo puolama. Šitą dilemą Bažnyčia palyginti lengvai išsprendė. Kaip amerikiečių viena patarlė sako, jeigu negali prieš ką nors laimėti, tai eik kartu su juo. Rusų Ortodoksų Bažnyčia taip ir padarė. Ji suėjo į sąjungą su Maskvos kunigaikščiais. Bažnyčia sutiko remti Maskvos valdovus visa savo moraline jėga, o Maskvos valdovai paliko Bažnyčiai žemes. Vienas ortodoksų vienuolis vaidino ypač reikšmingą rolę šitos sąjungos sudaryme. Tai buvo Juozepas iš Volokolamsko, kuris davė šiai sąjungai teologinį pagrindą. Jo raštai turėjo daug įtakos vėlyvesniems Maskvos valdovams, ypač Ivan Grozny. Būtų verta pažiūrėti į jo pagrindines tezes.

Volokolamskio pagrindinė tezė yra, kad valdovas žemėje atstovauja Dievui. Žemėje, valdovo galia yra, kaip Dievo; jis turi saugoti savo bandą nuo užpuolimų. Kaip Dievo paskirtas saugotojas ir žmonių prižiūrėtojas, bet taip pat ir dvasinėje srityje. Anot Volokolamskio, karaliaus įsakymai negali būti kritikuojami, jie yra neatšaukiami, be apeliacijos, galutiniai, nepaveikiami net pačio metropolito ar kieno nors kito. Valdovo valdiniai turi būti visiškai paklusnūs jam. Nusižeminimas ir pasidavimas valdovui yra pačios pagrindinės žmonių dorybės. Valdovas turi ginti ortodoksiją nuo visų užpuolimų, ypač nuo eretikų, kurie turi būti sunaikinti be jokio pasigailėjimo. Volokolamskis pripažįsta, kad valdovas yra įpareigotas klausyti dieviškų įstatymų, kuriuos Bažnyčia skelbia. Bet šitas įpareigojimas yra tik religinėje plotmėje. Už politinius veiksmus valdovas yra niekam neatsakomingas. Jeigu valdovas būtų religine prasme blogas, žmonės vistiek negali jam pasipriešinti, nes tik Dievas gali teisti jo elgesį, o ne žmonės.

Volokolamskio paskleistos idėjos padėjo susikristalizuoti Maskvos valstybės mesijanizmui. Rusų Ortodoksų Bažnyčia pasijuto vienintele teisėta Bažnyčia. Rusų teologai aiškino, kad Bizantijos Bažnyčia nuklydo nuo teisingo kelio 1439 m. kada Florencijos V. B. Suvažiavime ji bandė susijungti su Roma, ir Konstantinopolio 1453 m. kritimas turkams jų aiškinimu, buvo tiesioginė Dievo bausmė Bizantijos Bažnyčiai už jos nuklydimą.

Pskovo vienuolio Filotejaus teigimu, "Dvi Romos krito, Maskva yra trečioji Roma, o ketvirtosios jau nebus".

Bažnyčia, kuri daug prisidėjo prie Maskvos kunigaikščių ir carų galios iškėlimo, neišvengia nenukentėjusi nuo valdžios. Pirmasis caras, Ivan Grozny, net yra atsakingas dėl dviejų metropolitų užmušimo. Carų santykiai su Bažnyčia priklausė nuo to, kiek jie galėjo panaudoti Bažnyčią kaip įrankį savo tikslams siekti. Septynioliktame amžiuje Bažnyčia priešinasi prieš valdžios kišimąsi į jos reikalus. Vadovaujantis asmuo šitame pasipriešinime buvo Patrijarchas Nikonas. Jis atstovavo grynas graikų bažnytines teologines tradicijas, o ne tas iškreiptas, kurias prieš du šimtus metų atstovavo Volokolamskis. Nikonas visų pirma bandė reformuoti rusų Ortodoksų Bažnyčią ir taip pat pakelti jos intelektualinį lygį. Nikono interpretacija santykių tarp valstybės ir Bažnyčios taip pat buvo visiškai skirtinga nuo Volokolamskio interpretacijos. Nikono pažiūra buvo paremta Graikų Bažnyčios teologiniu raštu — ypač knygos, kuri buvo vadinama **Epanogoge.** Pagal **Epanogoge,** Jėzus Kristus yra aukščiausia bažnyčios ir valstybės galva. Dievas pasireiškia per valstybės galvą ir per patriarchą kartu. Tai pagal **Epanogoge,** valstybė turi būti diarchija. Valstybės valdovas gali išleisti įstatymus ir juos interpretuoti, bet jo įstatymai negali prieštarauti kanono įstatymams. Tik patriarchas gali interpretuoti kanono įsakymus ir Šventą Raštą. Tai Bažnyčios ir valdžios santykiai turėjo sudaryti vieną koordinuotą vienumą. Einant šitais raštais, Nikonas bandė atskirti Bažnyčią nuo valstybės ir padaryti patriarcho postą lygiu su caro valdžia. Bet Nikonas buvo pašalintas. Visų pirma bajorai, kurie pataikaudavo carui, pavydėjo Nikono augštos pozicijos. Be to, Nikono bandytos pravesti reformos kai kuriems rusams atrodė Maskvos išdavimas, kaip trečios Romos. Įgyvendinimas Nikono reformų jiem reiškė išsižadėjimą tikros ir teisingos ortodoksijos ir pasisavinimą negrynos graikų ortodoksijos. Nuo Nikono laikų, rusų ortodoksų Bažnyčia jau daugiau nepasireiškė savanoriškai ir buvo visai surišta su carų valdžia.

Taigi matėm, kad krikščionybė iš Bizantijos atėjo į Maskvos žemes nepilnoje formoje. Iš pat pradžios Bažnyčios interesai buvo surišti su Maskvos. Kada Maskvos kunigaikščiai buvo silpni, Bažnyčia vadovavo kraštui, o kada kunigaikščiai pasidarė galingesni, Bažnyčia pasidarė jos tarnaitė. Šitą Bažnyčios pasidavimą, Volokolamskis bandė išaiškinti vartodamas savo paties iškreiptą teologiją. Septynioliktame amžiuje Nikonas atstovaujantis tikrą graikų ortodoksų dvasią, bandė šitą santvarką palaužti, bet jam nepasisekė, ir nuo Nikono laikų Bažnyčia daugiau nerodė savarankiškumo.

Pažiūrėkime dabar, ortodoksija buvo vartojama kaip įrankis Rusijos vidaus politikoje. Ortodoksų Bažnyčios pirmas tikslas buvo padaryti Rusijos mases paklusnias valdžiai. Konstantinas Pobedonoscevas, kuris 1880 - 1905 m. buvo vyriausias Švento Sinodo prokuroras, šitą Bažnyčios rolę išdėstė. Pobedonoscevo vaidmuo buvo labai reikšmingas paskutiniosios Rusijos Imperijos dienomis. Jis turėjo milžinišką įtaką į paskutinius tris Rusijos imperatorius. Aleksandras III ir Nikolojus II buvo jo mokiniai.

Pobedonoscevo pagrindinė filosofija buvo, kad žmonės iš prigimties yra blogi ir nelygūs. Jis ypač puolė racionalizmą. Pagal jį tiesos ieškojimas padaro žmogų racionaliu fanatiku, kuris yra pavojingas visuomenės vieningumui. Pagal Pobedonoscevą, religija yra pagrindinė savybė, kurią suformuoja valstybė. Tik viena religija gali egzistuoti valstybėje. Pobedonoscevui Ortodoksų Bažnyčia buvo valstybės pagrindinis tarnas ir ginklas. Jam, Ortodoksų Bažnyčia buvo priemonė sujunkti visus rusus. Bažnyčios uždavinys buvo: 1) išlaikyti ir ugdyti visas Bažnyčios tradicijas ir ceremonijas; 2) Bažnyčia turėjo skelbti žmonėms paklusnumą valdžiai. Visos neortodoksinės bažnyčios buvo valstybės priešai, nes bažnyčios įsakymai buvo Rusijos valdžios įsakymai. Ortodoksija ir rusų kultūra buvo priemonės naikinti visas tautines mažumas. Jo patarimu caras skirdavo tik tvirtai nacionalistiniai nusiteikusius rusus administratoriais tose vietose, kur gyveno ne rusų tautybės žmonės Lietuvoje.

Šita Bažnyčios rolė buvo puolama visų tų laikų liberalų. Visarionas Belinskis, vienas iš tų laikų žymiausių intelektualų, ypač smerkia tos santvarkos gynėjus. Viename laiške, kurį jis parašė 1847 m. Gogoliui, kuris tada pradėjo ginti ortodoksiją, jis sakė: "Rusijai nereikia daugiau Bažnyčios pamokymų, ji perdaug jų girdėjo: ar maldų, ji perdaug kartų jas kartojo. Rusijai reikia įstatymų ir taisyklių, kurie derintųsi su sveiku protu ir teisingumu, o ne su Bažnyčios pamokymais, kurie tik atstovavo valdžios poziciją. Bažnyčia Rusijoje visą laiką buvo tik tarnas despotizmo. Kaip jis (Gogolis) gali Kristų surišti su šita Bažnyčia? Kaip jis, Gogolis, **Revizorio** ir **Mirusių Sielų** autorius galėtų rusų dvasiškius aukščiau statyti už Katalikų. Toliau, Belinskis, klausia, ar jis nežino, kad rusų dvasiškiai yra laikomi paniekoje visų rusų. Ar jis nežino, kad visų juokų pagrinde yra rusų dvasiškiai, jų žmonos ir dukterys. Belinskis, baigdamas laišką, iškelia faktą, kad kada rusai pasidarydavo religingais, jie pradėdavo gerbti carą, o ne Dievą.

Šita pažiūra į Bažnyčią buvo palyginti ne tokia radikali, kaip vėlesnės pažiūros. Sekančios generacijos pažiūra pasidarė vis daugiau ateistinė. Dabar, jie visai neturėjo jokio respekto ne tik Bažnyčiai, bet taip pat ir religijai. Šitai naujai klasei atstovavo radikalai, kaip Černiševskis, Pisarevas ir kiti. Pisarevas išreiškė tų laikų dvasią sakydamas, kad "Kas gali būti sudaužyta, turi būt sudaužyta, kas smūgį atlaiko, yra vertas palikti, kas sudužta, yra šiukšlė." Černiševskio knyga **Pasakos apie Naujus Žmones,** taip pat šitą dvasią išreiškia. Nors šita knyga neturi jokios literatūrinės vertės, jos įtaka buvo didelė. Net Leninas šitą knygą skaitė su dideliu dėmesiu. Tos knygos pagrindinis asmuo buvo Rakmetovas, kuris buvo nuostabus asmuo, su tvirtu charakteriu ir pasiryžėlis; jis buvo profesionalas revoliucionierius ir šios naujos generacijos idealas. Šitos srovės atstovai, 1870 pasivadino populistais (Narodniki) ir ėjo į liaudį su nauja evangelija. Kraštutinieji jų pasidarė teroristais, kurie norėjo privesti valdžią sudaryti naują santvarką. Abiejose grupėse vyravo nihilizmas ir Černiševskio atvaizduotas Rakmentovas buvo jų idealas.

Vėliau rusų marksizmas šitą nihilizmo emocinę dvasią pasisavino. S. L. Frank, 1909 metais, rašydamas straipsnį "Nihilizmo Etika", šitaip apibrėžia nihilizmo dvasią: "Paneigdami religiją ir visas kitas absolutines vertybes, nihilistai ieškojo savo gyvenimo pagrindo dalykuose, kurie buvo atskirti nuo absoliutinių vertybių ir šitą pagrindą rado narodnikų mistikoje". Anot Frank, pasisavinimas marksistinių idėjų nesudarė jokio konflikto su narodnikų dvasia. Skirtumas tarp narodninkų ir marksistų yra tik politinėje programoje ar socialinėj teorijoje, o ne filosofiniame pagrinde. Frank aiškino, kad norodniko meilė žmonijai pasidarė meile žmonijos laimės, kuri buvo tik idėja ir abstrakcija. Būdamas pasiryžęs save šitai idėjai paaukoti, jis nesvyravo kitus paaukoti. Tai iš meilės žmonijos, gimsta didelė neapykanta žmonijai ir narodniki pasidarė revoliucionieriai.

Tad iš nihilistinio moralizmo, kuris buvo iš dalies reakcija prieš Bažnyčios pavergimą Rusijoj, išplaukia revoliucinė dvasia arba revoliucijos mistika.

V. A. Maklakovas aiškina: asmenys paveikti šia revoliucijos mistika negalėjo atskirti gyvenimo realybės nuo teoretinės realybės koncepcijos.

Anot jo, 1917 metj spalio mėn. revoliucija buvo sėkminga, nes visų pirma, liberalai Pirmoje Dūmoje galėjo turėti įtakos valdžiai ir padaryti konstiucines reformas. Tas neįvyko, nes jie buvo užkrėsti revoliucijos mistika. Taip pat po kovo revoliucijos 1917 m. socialistai galėjo bendradarbiauti su konstitucine demokratų partija, bet to nepadarė, nes ir jie buvo užsikrėtę revoliucijos mistika.

Pats Leninas buvo užkrėstas tąja revoliucijos mistikos liga. Berdiajevas taip apibrėžia Leniną:

Leninas nebuvo marksizmo teoretikas kaip Plechanovas, jis buvo tik revoliucijos teoretikas. Nors Lenino revoliuciniai principai turėjo moralinį pagrindą, jis prarado skirtumą tarp gėrio ir blogio, nes jis buvo užsidegęs absoliutine revoliucijos idėja. Lenino protavimas susiaurėjo: jame įvyko moralinė transformacija ir rezultatas buvo vartojimas nemoralinių metodų siekiant savo tikslų.

Tad ir Maklakovas teisingai teigia: kad sovietinė diktatūra turi maža bendro su marksizmu.

Diktatūra buvo daugiau rezultatas revoliucinės mistikos, kuri buvo daugiau panaši į narodnikų dvasią, o ne į marksizmą.

Pažiūrėkime dabar kaip ortodoksija buvo vartojama kaip įrankis.

Rusijos priėmimas ortodoksų religijos turėjo ir dar turi didelę į jos politinę orientaciją į Vakarus. Arnold J. Toynbee iškelia Bizantijos įtakos reikšmę Rusijos istorijoje. Toynbee aiškina, kad rusai sąmoningai pasisavino Bizantijos kultūrinį lobį, ir pasisavindami jų kultūrą, jie taip pat pasisavino Bizantijos tradicinę pažiūrą į Vakarus. Šita pažiūra į Vakarus turėjo didelę įtaką Rusijos santykiuose su Vakarais, ne tik prieš septynioliktų metų revoliuciją, bet taip pat po jos. Pagrindiniai Bizantijos bruožai buvo, kad jų religija yra visai teisinga ir jų įstikinimas, kad jie turi istorinį tikslą atsiekti. Jeigu, kada nors iškildavo konfliktas tarp Vakarų ir Rytų, Bizantija buvo teisinga, o Vakarai, be jokios abejonės, klaidingi. Šitas ortodoksijos ir istorinio tikslo atsiekimo jausmas yra charakteringas ne tik caristinėje valdžioje, bet taip pat ir komunistinėje. Solovjovas aiškina, kad jausmas, kad tauta yra pašaukta universalinės tiesos nešiotoja, iššaukė pačios tautos sudievinimą ir mesijanizmo jausmą su indiferencija tiesai. Paskui, šitas jausmas pasidarė tik kultas Rusijos kultūrinio ir istorinio charakterio ir tuo pačiu paneigimas šios universalinės tiesos idėjos, kurią bandė įrodyti pradžioje.

Toynbee aiškina, kad marksizmas, nors be abejo Vakariečių kredo, yra priimtas 20-tojo amžiaus rusui, nes jis kompromituoja Vakarus. Anot Toynbee, priimant marksizmą, rusui nereikėjo padaryti jokio pagrindinio persiorientavimo, nes ortodoksijos pagrindinė pažiūra į Vakarus buvo ta pati.

Ortodoksų Bažnyčios, trečios Romos doktrina, sovietinėje santvarkoje, pasidarė Tretysis internacionalas. Tretysis Internacionalas, kaip ir trečios Romos doktrina, buvo grynai rusų tautinė idėja. Vakarų komunistai, kada jie įsijungdavo į Trečiąjį Internacionalą, iš tikrųjų susijungdavo su rusų tauta ir padėjo jai atsiekti jos mesijanišką tikslą. Taip pat, sovietinėje santvarkoje įvyko identifikacija rusų žmonių mesijanizmu su proletarijato mesijanizmu visos žmonijos proletarijatas pasidaro rusų žmonijos dalis.

KAS – AR AŠ?

Kun. Kazimieras Pugevičius

Ateitininkas — ar jis būtų studentas, ar sendraugis, ar moksleivis, privalo būti apaštalas. Tai yra, jis turi jausti atsakomybę už kitus. Ateitininkų šūkis "Visa atnaujinti Kristuje" kiekvieną dieną turėtų priminti mums tą tiesą.

Kiekvienas ateitininkas, kad būt vertas to vardo, privalo žiūrėti į savo aplinkybes krikščioniškom akim. Studijuodamas arba dirbdamas, sueidamas į kontaktą su kitais, jis turėtų įžvelgti už išorinių pavidalų. Jam svarbu suprasti, kokios jėgos į visuomenę veikia, kokie žmonės dominuoja, ir kas tuos asmenis motyvuoja. Dar svarbiau, ateitininkas turi suprasti, kas motyvuoja jį patį — kiek tas žmogui įmanoma.

Stebėdamas, kas vyksta jo pasaulyje, ateitininkas turėtų kritiškai spręsti, ką jis mato. Jeigu svarbiausias tikslas eilinio jaunuolio gyvenime — kaip kai kurie sako — yra vien tik susirasti sau smagaus ir saugaus gyvenimo, nežiūrint jokių kitų moralinių, patriotinių, nei žmoniškų reikalavimų, ar ir ateitininkas gali vien tuo pasitenkinti? Jeigu lietuviai studentai ir studentai bendrai rodo neprastos apatijos, atsidūrę prieš svarbiausius gyvenimo klausimus, ar mes galime tuo pasitenkinti? Kaip reikia manyti apie kasdieninę mūsų draugų moralę? Kaip apie rasizmą, nusiginklavimą ir kapitalizmą?

Ne į visus kklausimus bus lengva atsakyti. Ateitininkui turi rūpėti, kokiu matavimu jie bus sprendžiami. Ar mes žiūrime į klausimus Kristaus akimis, ar kieno kito?

Jau čia turėtų būt visiem aišku, kad subrendusiam krikščioniui neužtenka tų lengvų sakinėlių, kuriuos radome pradiniam katekizme. Tuose sakinėliuose yra daug gilių tiesų, ir mes privalome į tas tiesas giliau įžvelgti

Ateitininkuose turi būti formuojama subrendusi krikščioniška pasaulėžiūra. Tam tikslui neužtenka pasiklausyti trumpo pamokslo kartą per savaitę — ypač kada tas pats pamokslėlis turi pataikyti ir senelius ir mažyčius. Ir neužtenka poros minučių patarimo per išpažintį karts nuo karto. Ateitininkas turi turėti dažnus kontaktus su kunigu, kuris šiek tiek supranta jo troškimus ir silpnybes, kuris duotų jam progos išsiaiškint. Toks kunigas turėtų kompetetingai ir autoritetingai atskleisti pasauliečiui Kristaus tiesą, supažindindamas jį su katalikiška spauda plačiau ir giliau, parodydamas jam dvasinius turtus liturginio bažnyčios gyvenimo, mokydamas jį kaip galima melstis ir kaip galima už Kristų pasaulyje veikti.

Ateitininko apaštalavimas negali baigtis vien tik kritišku žvilgsniu į aplinką. Kiekvienas ateitininkas privalo ne tik stebėti ir spręsti, bet ir vykdyti. Ateitininkas privalo keisti pasaulį. Jis privalo ko geresnio pasiūlyti vieton tų nepageidautinų reiškinių, kurių jis visur mato. Jis turi nesigailėt atsiraityt rankovių ir įsileisti į kasdieninius pilkus darbus, be kurių niekas nebus atnaujinta Kristuje.

Iš subrendusio katalikiškumo plauks ir inteligentiškumas, ir šeimyniškumas, ir visuomeniškumas, ir tautiškumas. Tai yra trys būdai katalikiškumui — kitaip sakant Kristaus tiesai — įsikūnyti pasaulyje. O įsikūnijimas įvyks praktiškai kalbant per pasauliečius, kurie supras, kad katalikiškumas šiandie neša su savim savotišką pašaukimą — neišvengiamą pareigą — apaštalauti.

Ir kada klausia skaitytojas,"Nejaugi aš tam apaštalavimui pašauktas?" jo sąžinė prabils jam: "Taip, ir tu esi tam pašauktas!"

TILTAS

julius trainaitis

Ir pastatysiu pasakų tiltus,
kurie pasiektų nakties sapnus,
bet pasakos, kaip stiklas trapus,
kartu vilkdamos tikrovę suduš.

Subyrės visas pasakų tiltas
savo tikslo brangaus nesiekęs,
ir nupulsiu į prarają tikrovės,
kur laukia pilka kasdienybė.

Mano tiltas jau subyrėjęs
į tūkstantines mažas daleles, —
į gražias pasakas pavienias,
iš kurių buvo tiltas lipdytas.

v. klajūnė

PRISIKĖLIMAS

Šią naktį, šią tylią naktį,
aš ateinu pas tave.
Tu matei mane kruviną, vienišą,
ir leidai man gydytis tavo
širdyje. Dabar grįžtu.

Jie nežino. Pasaulis nemato.
Bokštai aidi "Aleliuja",
bet girdintysis užmerkia akis,
pasiryžęs toliau sapnuoti.
Ateinu garbingas,
kaip atėjau bemirštąs,
o jie praeina ir netiki.
Tebūna mano ramybė su tavimi.
Mano priesaika:
tu prisikelsi su manimi.
Tai mano pažadas,
kad ši aušra nesibaigs.

HAMLETAS

MARGIS MATULIONIS

(Tęsinys)

II

Mes kartu baigėme gimnaziją. Aš susiradau darbą didelėje raštinėje miesto centre ir jau galėjau net savo tėvams padėti. Jie dabar leido mokyklon jaunesniąsias mano seseris. Antanas vis tęsė toliau savo mokslą. Priimtas į universitetą, jis ten pradėjo studijuoti biznį ir savo darbštumu bei gabumais tuoj atkreipė visų profesorių dėmesį. Aš jau jį dabar tik retkarčiais sutikdavau ir tai tik gatvėje. Bet tuoj beveik visai Antaną pamiršau, nes susipažinau su Angele Klimaite, krautuvininko Klimo simpatiška dukterimi. Pradėjau dažniau ją lankyti, ir netrukus mudu su Angele pajutom širdyse pirmus meilės žiedus. Mūsų vestuvės įvyko tą pačią vasarą. Pakviečiau ir Antaną; jis prižadėjo ateiti. Jau aš jo nebuvau matęs keletą mėnesių, ir jis mane nustebino savo išvaizda. Nors mes abu turėjom dvidešimt penkerius metus, jis atrodė už mane daug vyresnis, toks jau suraukšlėtas buvo jo veidas ir tokios įdubusios jo akys. Jis tuoj priėjo prie manęs ir Angelės mūsų pasveikinti. Ir man paduodamas ranką, ją stipriai paspaudė, linkėdamas abiems daug laimės. Pasišnekėjom keletą minučių apie orą, politiką ir jo universitetą. Antanas atrodė viskuo labai bodėjosi ir netrukus atsiprašė, jog turįs vykti namo, nes rytojaus dieną jo laukė svarbus egzaminas; norėjo gerai pasiruošti. Dar kartą padavė man ranką ir, mandagiai Angelei šyptelėjęs, pasiėmė apsiaustą ant rankos ir išėjo. Mes nuėjom prie kitų svečių, kurie tik dabar pradėjo rinktis.

Praėjo trys mėnesiai. Jau artėjo ruduo ir lapai vis storiau klojo šąlančią žemę. Vieną šaltesnę dieną, buvau sustojęs maisto krautvėje nupirkti žmonos įvardintų daržovių. Man po prekes besiknaisinėjant, išgirdau minint Antano vardą. Susidomėjęs žvilgterėjau į tą pusę, iš kurios plaukė kalbančiųjų balsai. Pamačiau stovinčias ir karštai kalbančias dvi vyresnio amžiaus moteris. Ėmiau atidžiai sekti jų žodžius...

— Ir žinai, brangioji, tarė mažesnė, smulkiu, raukšlėtu veidu, tai tikra laimė seniui Kirpiui, kad jam pasisekė surasti tokį žentą. Juk ta Magdė tokia paprasta. Ką gi Antanas Šarūnas gali joje matyti? Ji tokia nedaili... Ak, tas jaunimas. Dar mano laikais atsimenu, kad....

— Bet, Onele, kita atkirto, senis tiek pinigų turi, kai kurie net sako pusę milijono...

— Na, vistiek, pirmoji susiraukė, net ir dėl tokių pinigų, nevesčiau tokios meškos. O jau sako kad susižiedavimas čia pat... Ką padarysi... O! Klausyk, ar girdėjai, kas atsitiko su Šalkiene? Sako kad su vyru vėl blogai... inkstai...

Toliau man nebebuvo įdomu klausytis. Negalėjau tikėtis, kad Antanas būtų susidomėjęs Magde Kirpyte. Nuo pat mažens aš atsimenu, kaip visi juokėsi iš jos stambumo ir lėtumo. O senis Kirpis taip būdavo ją globojo; kiekvieną dieną atveždavo į mokyklą ilgu, juodu automobiliu. Vieną žiemą, atsimenu, jai nupirko tokias gražias raudonas roges.:. net su vairu! Mes vaikai visi iki paskutinio jai pavydėjom. Kol žiema buvo visi norėjom draugauti su Magde dėl tų rogių; ir taip patenkintas buvo senis, matydamas ją apsuptą naujų draugų ir draugių! Bet praėjo žiema ir praėjo Magdės populiarumas. Laikas bėgo, o Magdė vis stambyn augo ir vis negražesnė darėsi. Visi ją kurmele pradėjo vadinti, taip jinai susirietus vaikščiojo. Suėjo Magdei devyniolika metų ir jau seniai apie jos bendrametes sukinėjosi jaunikaičiai, bet jokio jaunikio neatsirado, kuris pasibelstų į Magdės Kirpytės duris. Senis iš rūpesčio ir nagus nugraužė, ieškodamas būdų, kaip Magdei surasti vyrą. Ruošė šokius, visą miesto jaunimą kvietė, bet Magdė vis paliko vieniša. Juokėsi kaimynai iš senio Kirpio, tyčiodamiesi, kad štai pirma jis nuo žmonos negalėjo nuvaikyti vyrų, o dabar dukteriai niekaip negali jų surasti. Pasirodo, kad senis buvo seniau vedęs iš kito miesto atvykusią turtingo pirklio duterį, bet ji mirė pora metų prieš mano gimimą. Visi kiti atsiminė tik jos nuostabų grožį, kuris vyrus traukė, kaip medus bičių pulkus. Kiek jinai sielvarto šitaip seniui uždavė prieš savo staigią ir žiaurią mirtį. Žmonos mirtis senį užklupo, kai Magdė buvo metų. Sakė, kad senis tris savaites niekur neišėjo po žmonos mirties; dieną naktį sėdėdavo užsidaręs tamsiausiame namo kambaryje, nepriimdamas jokių svečių. Bet neilgai jis buvo atsiskyrėliu. Už santaupas nusipirko didelį įrankių fabrtiką ir, rankoves pasiraitojęs, ėmėsi uoliai domėtis bizniu. Namuose, jis visą laiką praleisdavo su savo vieninteliu vaiku. Kai Magdei atėjo laikas eiti į mokyklą, senis tuoj ją užrašė mūsų parapinėn ir nesigailėjo dukrai gražiausių drabužių. Ir vėliau Magdė vis buvo puikiai aprengta, bet kažkaip jie negalėjo paslėpti jos veido nedailaus apvalumo ir figūros stambumo. Jaunikių vis neatsirado. Jau senis nustojo ir šokius rengęs ir bernus kvietęs. Atrodo, kad jau ir jis viltį buvo pametęs. Ir va, staiga, išgirdau, kad Antanas Magde domisi! Negalėjau tuo tikėti! Grįžęs namo užsiminiau žmonai apie girdėtą pasikalbėjimą. Ji, pamačius mano susiraukusį veidą, ėmė juoktis.

— Tai ką, tu tik dabar sužinojai? Visas miestas jau dvi savaitės tik apie tą ir tekalba. Aš maniau, kad tu viską seniai žinojai, bet tik nenorėjai apie tai kalbėti.

— Tai reiškia teisybė, — nustebęs paklausiau.

— Žinoma, kad teisybė, jau senis skelbia sužieduotuves. Bet nejaugi Antanas tau nieko ir neužsiminė? Juk man atrodė, kad jūs kadaise buvote geri draugai...

— Kadaise, kadaise, — atsakiau užsigalvojęs.

Netrukus mes gavom senio Kirpio kvietimą atsilankyti baliuje, kuris buvo ruošiamas jo namuose jo dukters Magdės Kirpytės ir Antano Šarūno susižiedavimo proga. Angelė, nors buvo ir nėščia, smalsumo kankinama, užsispyrė su manim nueiti į Kirpio namus. Milžiniškas salionas buvo tą vakarą karališkai papuoštas ir prikimštas svečių. Buvo ten net ir žymesni miesto pareigūnai, ir iš kito miesto atvykęs didelis biznierius, senio Kirpio geras draugas, kuris dabar tarp susirinkusių iškilmingai švaistėsi, mandagiai linkčiodamas plika galva visiems susirinkusiems. Mačiau ten ir daugelį mūsų kaimynų, kurie visi karštai tarp saves kalbėjosi, dairydamiesi į šonus, kažin ko ieškodami. Magdės dar niekur nebuvo matyti. Kitame saliono gale pamačiau Antaną. Jis juokdamasis kalbėjosi su keliais jaunais vyrais, turbūt bendraklasiais ir manęs nematė. Buvau besiruošiąs su žmona prie jo grupės prisijungti, kai prie mūsų pribėgo senis Kirpis. Jo veidas ži-

bėjo! Net ir senio plikė spindėjo tuo džiaugsmu, kuris jį dabar supo. Jis karštai paspaudė mano ranką ir kreipdamasis į žmoną, teiravosi apie jos sveikatą ir kartu mums padėkojo, kad teikėmės atvykti į jo namus šia ypatingai svarbia proga. Anelė norėjo jam kažką pasakyti, bet nespėjo. Prie jos pribėgo kaimynė Uželienė ir vargšę nutempė į šalia stovinčią moterų grupę, garsiai kartu besikalbančią. Galvojau, kad gal pritiktų, man vienam dabar likusiam su seniu, pradėti kalbą apie susižiedavimą ir jaunos porelės gražumą, kai senis staiga atsiprašė, kad turėsiąs dabar mane apleisti ir nuskubėjo priimti naujai atvykusių svečių. Pasinaudojau proga paieškoti Antano. Jo niekur dabar nebuvo matyti. Ruošiausi eiti jo ieškoti, kai tuo momentu visa salė nutilo. Girdėjosi tik keli šnabždėjimai ir suknelių tylus ūžimas. Prie saliono durų buvo pasirodę Antanas su Magde. Antanas buvo apsivilkęs tvarkinga, gerai tinkančia juoda eilute ir nežymiai šypsojosi. Bet visus žvilgsnius patraukė Magdė. Ji buvo apsirengusi puikia balta iki kulnų suknele, ir nors ši jos gražesnės ir nepadarė, suknelė savo puikumu ją supo savotiškai majestotiška aureole. Bet jos veide viešpatavo ne visų lauktas džiaugsmas, o vis tas jos įprastinis liūdesys. Senis, nebeiškentęs, prilėkė prie Antano ir Magdės ir, pagriebdamas jų rankas, atsisuko į svečius ir džiaugsmingu balsu, visu savo trumpu raudonu kūnu virpėdamas, sušuko:

— Mieli svečiai, šiandieną aš jums turiu pranešti džiugią naujieną. Vakar vakare, mano mylimoji duktė Magdė ir ponas Antanas Šarūnas susižadėjo. Mes, senieji, tik džiaugtis galime tokia šaunia porele!

Visi pradėjo ploti ir šūkauti valio, o jauna porelė tuoj buvo apsupta gero linkinčių svečių. Aš irgi prisiartinau jų pasveikinti. Mano nusivylimui, Antanas manęs tarp kitų nepastebėjo, nors aš priėjau, kaip galėdamas arčiau ir stengiausi ranka atkreipti jo dėmesį. Jis atsiprašęs, pasakė susirinkusiems, kad turįs labiau ilsėtis, nes dabar šlubuojanti jo sveikata draudžia jam smarkiau pasilinksminti. Po valandėlės ir mes grįžom namo. Tą naktį aš labai mažai miegojau. Man vis akyse stovėjo nublyškęs Antano veidas ir nemalonus šalia stovinčios Magdės žvilgsnis. Vis daugiau nesuprantamas man darėsi šis susižadėjimas. Nutariau ryte Antaną aplankyti ir viską išsiaiškinti.

Anksti rytą jau atsiradau prie senutės namelio. Ilgai beldžiausi į duris, kol jos prasivėrė ir pasirodė raukšlėtas senelės veidas. Šiaip taip pajėgiau puskurčiai išaiškinti, kodėl aš buvau atėjęs. Ji tik pakratė galvą ir man plonu balseliu išstenėjo, kad Antanas jau seniai čia nebegyvena. Kai paklausiau, kur jis buvo nusikraustęs, ji tik kryptelėjo pečiais ir, daugiau nieko nelaukdama, uždarė duris. Nepatenkintas grįžau namo...

Bet neilgai rūpinausi Antanu: tą naktį, reikėjo Angelę vežti į ligoninę, nes jau buvo atėjęs jai laikas gimdyti. Didelis buvo mūsų džiaugsmas, kai susilaukėm stipraus, sveiko sūnaus. Dabar, pasidaręs tikra šeimos galva, visai užmiršau Antano buvimą. Kartais dar jį sutikdavau gatve beeinantį, bet tai atsitikdavo labai retai. Sūnus, kurį pakrikštinom Petru, pasidarė mūsų gyvenimo centras. Antanas į krikštynas neatėjo...

Praėjo treji metai... Antano ir Magdės vestuvės dar vis nebuvo įvykusios. Žmonės iš pradžių tyliai ėmė kalbėti, o paskui, kai vestuvių vis dar nebesimatė, įsismagino ir pradėjo garsiai skleisti, kad jokių vestuvių ir nebus. Ką, Antanas kvailas, vesti tokią raganą. Ji vis pasipūtus, vis tokia nemaloni. Senis tur būt, privertė juos susižadėti. Jau kai kurie juokėsi iš senio, vadindami jį nepavykusiu piršliu. Senis Kirpis, nors ir buvo aiškiai reikalu susirūpinęs, vis stengės atrodyti linksmas ir visiems atsakydavo, kad vestuvės tuoj įvyks, kad jos čia pat, čia pat. Bet mėnesiai slinko ir jokių vestuvių čia pat nebuvo. Kasdien žemiau ir žemiau linko Kirpis prie žemės, ir skausmas pradėjo raižyti jo raudoną, apvalų veidą. Labai rūpėjo seniui jo duktė. Jo širdis netrukus sušlubavo. Kelis kartus net reikėjo ir daktarą šaukti. Atrodė, kad jau su seniu blogai. Retai kas jį matydavo viešai; jis pasidarė visai niūrus ir vengė žmonių. O Antanas jau buvo baigęs universitetą ir suradęs puikią tarnybą baldų krautuvėje. Visi apie jį kalbėjo tik su pavydu, taip jam viskas sekėsi. Jis vakarus praleisdavo namie ir tik retkarčiais išeidavo Kirpių aplankyti. Visa jo ateitis atrodė ružava, tik visiems labai nepatiko šis vestuvių vengimas. Negalėjau ir aš suprasti Antano elgesio... Jis, kuris vis buvo įpratęs greitus sprendimus daryti ir dar greičiau juos vykdyti, dabar taip ilgai nieko nedarė. Kad nors jis mestų Magdę... bet ne, jis vis laikė artimus ryšius su Kirpiais. Jau visi nutarėm, kad nieko neišeis ir blogiausio laukėme, kai vieną birželio rytą, mudu su žmona gavome netikėtą kvietimą: Antanas Šarūnas ir Magdė Kirpaitė jus kviečia maloniai dalyvauti jų vestuvėse, kurios įvyks šio birželio 23-čią dieną... Aš net iš nustebimo atsisėdau.

— Angele, ateik čia, — sušukau žmonai, kuri tuo laiku su Petru mušėsi virtuvėje.

— Kas yra, Jurgi, — ji klausė atlėkdama ir žiurstu rankas šluostydama.

Nieko nesakęs, jai padaviau kvietimą.

— Dieve tu mano, ar tai gali būt... tos vestuvės pagaliau įvyks! — Angelė stovėjo valandėlę sumišus.

Atsiduso visas miestas. Norėjau Antaną aplankyti, bet nežinojau adreso ir neturėjau laiko; nutariau laukti iki vestuvių. Ir štai, šią karštą birželio dieną, Antanas man pats paskambino...

(Bus daugiau)

v e r b o t e n

mums jie neleido
nakčia tamsia
dainas dainuot;
ir mes nuliūdom,
nes dainą jie suprato
kaip tylos ardymą;
nuvarė mus miegot
lyg reikia miego,
kai mes jauni,
kol sielos ramios,
kol mes daina
galim išlieti
vargą, džiaugsmą
ir visa, kas verta
pasauly niūriam,
kur visi prisėgti
pilkos kasdienybės;
taip tada atšąla
židiny ugnis,
daina stingsta
ant lūpų,
liūdnumas slegia
it sunki našta.

julius trainaitis

APSISPRENDŽIU UŽ TAUTĄ

RIMVYDAS ŠLIAŽAS

Paskaita, skaityta Urbanos studentų ateitininkų studijų dienose.

Mes gavę savo draugovėse temą referatui apie tautiškumą turbūt suprastume temos uždavinį visai abstrakčiai ir sukurtume todėl abstrakčią sistemą, kurioje tautiškumas kaip dorybė ar priemonė turėtų savo vietą. Tačiau būtų daug vaisingiau, jeigu mes mestume šiuo tarpu visas abstrakcijas ir norėdami suprasti tautiškumą pažvelgtume į save — ant kiek mes turime tautiškumo, savo kultūrinio savitumo, kuo mes esame lietuviški. Nė nereiktų toli ieškoti: mūsų vardai lietuviški, mes kalbame lietuviškai, mūsų tėvai lietuviai, mes gimę Lietuvoje arba kilę iš Lietuvos, kiti net pasakys, kad mes savo išvaizda lietuviški. Reiškia vien gamta suteikė be mūsų valios mums ypatybių, kurios padaro mus skirtingais nuo visų kitų tautų. Tačiau šis subjektyvus ryšys su mūsų tauta yra įsišaknijęs daug giliau į mūsų asmenybę. Mes mylime savo savitumą — mes mėgstame lietuviškas dainas, mėgstame pabendrauti su savo tautiečiais, gyventi arti jų, ir nors kitos tautos bus turtingesnės garsesnės ir pažangesnės, mes visvien nebėgsime pas jas, kadangi mūsų tautiškumas yra mūsų asmenybės dalis, kurios mes negalime išsižadėti nenorėdami išsižadėti savęs — tik pagalvokime kartais apie tą faktą, kad mes norėdami ką nors iš širdies pasakyti mėginame kalbėti gryna lietuvių kalba, lyg ji tik moka mūsų minčių grynumą išreikšti. Vokiečių poetas Schenkendorf kreipiasi taip į motinos kalbą:

Skambėk, skambėk plačiau ir plačiau
Didvyrių kalba, meilės žodi,
Iškilk iš giliųjų kapų
Seniai nuaidėjus senovės daina,
Gyvenk iš naujo šventuose raštuose,
Kad kiekviena širdis užsidegtų Tau.

Visur sklinda Dievo dvasia,
Šventai iš įvairių papročių —
Bet jei turiu melstis, sakyti ačiū,
Jei atveriu savo meilę
Savo švenčiausias mintis
Tada kalbu kaip motinos lūpos.

Būdama ir didvyrių kalba ir maldos meilės žodžiu ši kalba talpina visą žmogų, o tautiškumas tada jau apima tradicijas, istoriją, kultūrą.

Su tauta riša mus taip gamtiniai faktai, taip ir subjektyvus jausmas mumyse, meilė ir pagrindinis santykis su tauta, visas tautiškumas, yra paremtas ant meilės, o ne ant atsakymo, kodėl aš turiu būti tuo. Taip pateisina Dantė (**Conviviro,** ca. 1304) kodėl jis rašė savo itališku dialektu, o ne klasine lotynų kalba. Visas mano apologijos planas reikalauja iš manęs parodyti, kaip aš buvau vedamas prie šitos eigos per natūralią meilę savo gimtajai kalbai.... Sakau, kad natūrali meilė veda mylėtoją ypatingai prie trijų dalykų: pirma — padidinti dalyką, kurį myli: antra — dėl jo pavydėti; trečia — apginti jį... Šitie trys dalykai privedė mane pasirinkti šitą mūsų reguliarią kalbą, kurią aš natūraliai dėl atsitiktinų priežasčių myliu ir visada mylėjau... Reiškia mylėtojas nori savo mylimą objektą padidinti, arba trokšta jam garbės ;jis jaudinasi dėl jo, nori, kad jis pirmautų, kad vien jį gerbtų, stoja už jį, apgina jį.

Šiuos žodžius galima visai pažodžiui suprasti ir besąlyginiai, tada mes su savo meile užsidarysime savo tautoje ir užsimerksime prieš kitus — mes vertinsime tiktai kas mūsų, jaudinsimės tik dėl savo reikalų ir ginsime tik juos. Taip darydavo primityvios tautelės, kuriose individas atidavė besąlyginį lojalumą savo kilčiai. Krikščionybės misionieriai tokiose sąlygose turėdavo daug sunkumų įvesti pav. nepartinio teisingumo vertybę, teisingumą, kuris stovėjo augščiau kilties ar tautos intereso. Jeigu mes tad žiūrėsime į tokių žmonių ryšį su savo tauta, tai pastebėsime prisirišimą, meilę, bet ši meilė buva akla ir egoistinė ir padarė iš savo tautos vienišą salą. Bet kaip žmogus nėra sala, taip ir tauta. Japonai tai patyrė praeitame šimtmety, kada jie iš kelių šimtų metų izoliacijos pasibudo pasauly, kuris buvo jau palikęs juos praeity. Reiškia meilė turi būti atvira ir kritiška. Kritiška ji tik bus, jeigu jis pastebės klaidas ir turės vertybių toms klaidoms pastebėti ir pašalinti. Tuo meilė nori padaryti tautą vertą meilės. Girnius apibūdina meilę tautai taip: "Mylėti tautą — tai kurti ją tokią, kad ji būtų verta entuziazmo visu savo būties plotu". Taip turi su ištikimybe savo tautinei individualybei eiti kartu noras iškelti savo tautą į tą augštumą, kurioje tikras patriotas ilgisi ją matyti. Šioje emocijos ir akcijos, pergyvenimo ir gyvenimo vienybėje slypi tikrojo patriotizmo esmė". Šalkauskis apibūdina tikrąją meilę savo tautai, patriotizmą, taip: (Patriotizmas yra) tautinės lietuvių individualybės meilė, kuri reikalauja realizuoti visuotinį krikščioniškosios kultūros idealą tautinės lietuvių individualybės lytyse."

Iš abiejų filosofų žodžių suprantame, kaip glaudžiai mūsų tautiškumas yra surištas su bendruoju gyvenimo tikslu ir tuo mūsų, kaip asmenų likimu. Tauta yra mūsų gyvenimo situacija, kurioje turime atlikti savo tikslą žemėje. Šio tikslo atsisakymas ir talento numetimas arba išdavystė ir mes jau niekur nepabėgsime, jei ir pasislėptume už kitų pavardžių, nes mes niekad negalėsime nutildyti balso, kuris mums nuolat primins, kad mes pabėgome, neturėjome drąsos likti savitais (išsižadėjome savo tėvų ir savęs) ir tuo praradome savigarbą.

Savo tautos gerbimas tai pagrinde yra savęs paties gerbimas.

Čia jau einame prie kitos pažiūros į tautiškumą. Iki šiol žiūrėjome į tautiškumą daugiau kaip į gamtos arba likimo faktą. Tačiau, žmogus nėra tuo patenkintas, jam faktas turi prasmės, kad jis arba sutiktų su jo neišvengiamumu arba pasirinktų jį savo laisva valia. Pagal mūsų tikėjimą, gyvename žemėj, kad pažintume ir mylėtume

Dievą. Visi kiti dalykai tarnauja šitam augščiausiam tikslui. Taigi tauta tada duoda aplinką, kurioje individas konkrečiai vykdo savo užduotį. Joje jis išsilupa iš savo egoizmo kevalo ir dirba kitiems, jaudinasi dėl reikalų, kurie jam neturi tiesioginės naudos. Jeigu tarp žmogaus ir žmonijos idėjos neatsistos tauta, tada esame pavojuje užmiršti konkretų žmogų ir mylėdami žmonijos obstrakciją nemylėti žmogaus. "At-kas laiko tautybę būtinu, teigiamuoju gyvenimo veiksniu, nes ji yra ta individualinė, nors ir sutelktinė lytis, kuria turi pasireikšti visuotinas žmogiškosios dvasios turinys."

Dar daugiau įprasmina tautą modernioji krikščionybės pažiūra į kultūrines tikinčiųjų užduotis, kuri mato kultūros darbe išganymo darbą ir tuo sutapatina kultūros kūrimą su malda. Kultūrą tačiau sukuria tauta — tą visuomenę, kuri sudaro visumą. Tauta yra "vertybių nešėja ir kūrėja". Įvairių kultūrų įvairumas parodo mums galimybes, kurios slypi žmonijoj ir kad viena tauta nepajėgs jų visų išsemti. "Tik tautų įvairybė įgalina žmogiškąją prigimtį išsiskleisti visu savo turtingumu". Taigi tautų savitumu reiškiasi žmogaus kūrybiškumas. Tai yra romantiška pažiūra į tautas, kuri mato margame pasaulio įvairume Dievo garbinimą ir Jo atsiskleidimą ir prieštarauja anai sukurtai racionalistiško radikalizmo pažiūrai, kuri iš realios tautos padarė žmonijos fikciją ir šokdama prie idealų užmiršo konkretų žmogų. Tačiau pripažindami tautos svarbą kultūros kūrime, nepaneigiame jos santykio su kitomis tautomis, nes pagaliau savita kultūra nėra izoliuota sala, bet įnašas į žmonijos dvasinius turtus. Graikai ir romiečiai išvystė savo kultūrą, tačiau visas pasaulis buvo jos paveiktas, taip ir italų bei prancūzų kultūros paliko savo pėdsakus žmonijos istorijoj. Didysis italų patriotas Marzini suprato savo tautą taip: "Tauta yra Dievo duota dovana visos rasės gerbūviui. Tautiškumas yra man šventas, nes jame matau įrankį dirbti visos žmonijos gerbūviui ir pažangai." Tokioje šviesoje turime suprasti dr. Girniaus žodžius: "Kurdama savo kultūrą tauta vykdo savo pašaukimą."

Norėdami pažvelgti į tautiškumo reikšmę, turime jį matyti ryšy su kitais dalykais, su mumis. Ką reiškia tauta mums? At-kų ideologija, įtraukdama tautiškumą į savo principus, mums aiškiai nurodo, kokią reikšmę turi tautiškumas mums — jis yra svarbi tobulėjimo priemonė — Šalkauskis, nagrinėjantis at-kų šūkį, priėjo prie tokio šūkio: visa atnaujint Kristuje, tarnaujant Dievui ir Tėvynei, o at-kam tautiškumas yra svarbi ideologijos dalis, nes at-kų organizacija kilo iš tautos gyvenimo reikalų ir skirta tautai ir kartu pripažįsta dalyvavimą tautos gyvenime, kaip būtina pilnos asmenybės dalimi.

Lotynų posakis — homo animal sociali est — žmogus yra visuomeniška būtybė. Jam reikia kitų žmonių ne tik dėl savo fizinių nepriteklių, bet ir savo esmės, nes santyky su visuomene jis gauna kultūrą ir išvysto visas savo galias ir dorybes — iš tautos žmogus gauna dvasinį išsivystymą.

Tauta taip pat garantuoja žmogaus dalyvavimą istorijoj — jo lygiavertiškumą. Visa konkrečiai tauta, kultūra, istorija atsistoja už kiekvieno, kuris pasako "Aš lietuvis". Taip tauta neleidžia žūti individualiai bevardėj masėj. Tos pilnos asmenybės ugdymo rolę tauta atlieka labai akivaizdžiai čia Amerikoj. Mūsų čia yra tik tarp 50.000 — 70.000, tačiau laikydamiesi laisva tautos dalimi, rengiamės turėti pilną tautos gyvenimą, todėl kultūrinis aktyvumas, palyginus su skaičiumi, yra nepaprastai didelis. Dalyvaudami mūsų tautinės mažumos veikloj, dalyvaujame kultūriniu atžvilgiu daug aktyvesnėj aplinkoj negu gyventume normaliai tarp svetimtaučių. Iš kitos pusės ši aplinkuma reikalauja daugiau iš mūsų — mes turime ruoštis dalykams, kurie yra mūsų profesijų ribų ir tuo jie išnaudoja mūsų gabumus ir jėgas, kurios šiaip ir liktų neišnaudotos. Tuo būdu antra padeda mums pasidaryti pilnesnėmis asmenybėmis, o apsaugoja nuo nukrypimo į siaurą specializaciją. Šalkauskio patriotizmo apibūdinimas turbūt geriausia nusako tautiškumo reikšmę žmogui: "Žinodamas, kad tikras patriotizmas yra tobulėjimo veiksnys, at-kas privalo ieškoti naujų asmeninio tobulinimosi akstinų ir ruoštis su plačiu užsimojimu prie originalios, visuotinai vertingos kūrybos tautinės kultūros srityje."

Tačiau mūsų sąlygos išeivijoje kitokios ir uždaviniai padidėjo. Mes neturime daugiau lietuviškos aplinkos, valstybės, kuri vien fiziškai vienyja tautą ir neleidžia pasyviems nutautėti. Labiausia pastebima pasekmė mūsų tarpe yra pagrindinis lietuvių susiskaldymas, kuris mums labai akivaizdžiai pasirodė per paskutinį kultūros kongresą. Pripažindami, kad yra įvairių būdų veikti tautos interesui, visdėlto, ir turint skirtingas pažiūras, reikia bendros kalbos, bendrų darbų. Stebint suskilimą, kyla abejonės, ar iš vis kas žino, kas tautos interesai ir pagaliau, nežinodami jos intereso, kas yra tauta. Visdelto dar ne per seniausiai mūsų kultūriniai veikėjai turėjo žadinti "tautinę sąmonę", kad lietuviai pajustų savo bendrumą ir norėtų savo valstybės. Kažin ar jie turėjo užtenkamai laiko savo darbui?

Kita išeivijos "neigiamybė" yra gerosios Amerikos sąlygos, prie kurių nesąmoningas lietuvis gali labai lengvai pritapti ir dingti kaip lietuvis. Jau ir žydai, kuriuos šiaip imame tautinio išsilakymo nepalankose sąlygose, pavyzdžiais, pradeda čia ištirpti kaip ryški tautinė grupė. Štai neseniai buvo laikraščiuos, kad jų, žydų kalba spausdinamo laikraščio "Forward" tiražas vis mažėja.

Išlikti lietuviu tokioj aplinkoj, pareikalauja kovos ir aukos. Kovos pakelti savo buvimą skirtingu žmogumi, viską normuojančioj aplinkumoj, ir išsižadant lengvo gyvenimo dėl idealų, kurie yra aukščiau kasdieninio gyvenimo interesų. Tačiau auka žmogui, kuris pasidaro vis vienišesnis šiame pasauly, masėj, ir gyvena tik sau yra nebesuprantamas dalykas ir jis negali nieko daugiau įsivaizduoti, kas peržengtų jo asmeninio gyvenimo ribas. Čia iš vienos pusės likimo tragika, bet iš kitos dvasinė silpnybė kurią dr. Girnius taip apibūdina... "juo dvasiškai menkesnis žmogus, juo paslankesnis nutausti. Viena, dėl to, kad niekas jam nėra brangu, kas neneša naudos."

Išlikti lietuviu tokiose aplinkose yra pagrindinio apsisprendimo, ryškiojo darbo reikalas. Tai reikalauja daug vidinio tvirtumo ir prives pagaliau prie elito, mažumos, kur pildys išeivijos uždavinius.

Reikia sukurti lietuvišką aplinką ir nuostabiai daug galimybių yra: namie, mokyklose, parapijose, organizacijose ir t.t. kiek galima daugiau sukurti progų paveikti vaikams lietuvišką kalbą ir kultūrą.

Kita dalis išeivijos veiklos yra kova už Lietuvos laisvę. Mes turime varyti propagandą, supažindinti šį kraštą su mūsų tautos likimu, padaryti ją simboliu laisvę mylinčios, bet žiauriai pavergtos tautos. Šitos veiklos tikslas turi būti nepriklausomybės atstatymas, nes tik tokia valstybė yra tinkanti laisvos tautos forma. Kaip giliai toks supratimas yra žmonių sąmonėj, parodo atsilikusių tautų pastangos gauti sau laisvę.

Svarbus uždavinys turi būti atliktas kultūros darbe, ypatingai toj srity, kur dabar piktnaudojamas komunistų.

Čia turėkime stiprią nuomonę apie kultūrinį bendradarbiavimą su pavergta Lietuva, kuris atrodo gan viliojantis, tačiau visdelto būti santykiuose su ta jėga, kuri atsakinga už 200.000 mūsų tautiečių gyvybių. Imdami istorijos sociologijos žvilgsniu, žvelgdami į plintantį nutautėjimą nepameskime vilties, nes tik Dievas galutinai žino žmonijos eigą ir norėdami prisitaikyti prie istorijos eigos mes nebeteksime vietos kaip individai. Mes nesame atsakingi istorijai ar sociologijos statistikoms, bet esame atsakingi už savo gyvenimą savo sąžine.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

P. Varnienė veda stovyklautojus per "negailestingą gamtą". (Adelaidės At-kų stovykla, Mylor)

STOVYKLA PO PIETŲ KRYŽIUM

(Adelaidės At-kų Jaunimo stovykla, Mylor.)

Praeitų metų antroj pusėj Adelaidės vyresnio jaunimo tarpe kilo sujudimas Ateitininkijos link. Gavę impulsą, idėjų ir patarimų iš vyresniųjų sendraugių, ir ypač iš naujai atvykusio kapeliono kun. P. Dauknio M.I.C., susibūrė gana aktyvus vyresniųjų moksleivių ir studentų at-kų branduolys, kuris nors be patyrimo ateitininkiškoj veikloj, bet pilnas jaunuoliško entuziazmo, noro ir jėgos dirbti. Norėdami kuo greičiau parodyt savo veiklumą visuomenei, mes aktyviai padėjome sendraugiams suruošti vasaros stovyklą. Tuo būdu galvojome ne tik patys save patenkinsime, bet turėjome vilčių "priviliot" dar naujų narių. Su ta idėja Adelaidės at-kai ir suruošė stovyklą Mylor, Adelaidės kalnuose, "National Fitness Council" stovyklavietės patalpose.

Tai kaip, sausio mėnesį, pačiam Australijos vidurvasarį (nors šiemet, deja, vasara visai ne vasariška pasitaikė, nes oras kaitaliojos dažniau negu aštuoniolikametės mergaitės nuomonė) apie 45 jauni, užsidegę stovyklautojai atsidūrė be tėvų meilės, be namų šilumos, negailestingoj Australiškoj gamtoje, praleist dvyliką dienų su šaltais, rūsčiais vadais, mediniuose pastatuose, kuriuose buvo žiauriai šalta miegot, nes lentinės sienos su plyšiais nelabai sulaiko naktinį kalnų vėją. Tačiau neilgai jaunimui užtruko susipažint su patalpomis, pastebėt, kad vadai žmoniški, o ne iš "horror show" charakteriai, ištirti apylinkės gamtą (tipiškai Australiška gamta: Eukaliptai, įdomūs spalvuoti paukščiai, medžių gyvulėliai, — possums ir koala bears, — driežai, gyvatės ir nuodingi vorai) ir prieit išvados, kad gal stovykla ir bus "not too bad".

Išpildyt pareigas, kad stovykla nebūtų "perdaug bloga" atvyko geras vadų būrys: Dvasios vadas kun. P. Dauknys; ūkvedys, p. K. Varnas; adjutantas Tadas Vasaitis (iš Amerikos svečias, kuris šiuo metu lanko gimines Australijoj ir mielai sutiko dalyvauti mūsų stovykloj); mergaičių stovyklos vadovė, p. E. Varnienė; berniukų stovyklos vadovas ir stovyklos daktaras, Antanas Stepanas; mergaičių bendrabučio vadovė, Violeta Vasiliauskaitė ir berniukų bendrabučio vadovas, Alfredas Vasiliauskas. Parinkimas jaunų vadų — Tado, Antano, Violetos ir Alfredo, kurie visi dar studentai — susilaukė netikėto pasisekimo. Jie daug lengviau užmezgė draugišką kontaktą su jaunimu ir buvo kartu vadai su autoritetu, bei draugai. Jų ir klausė gal net daugiau, kaip suaugusių vadų. Stovyklautojų amžius pasiskirstė tarp 7 iki 16 metų.

Stovyklos programa vyko gana griežtai pagal dienotvarkę. Diena prasidėdavo mankšta ir Šv. Mišiomis. (Kun. Dauknys vis pasakydavo įdomų pamokslą). Po pusryčių ir susitvarkymo vykdavo rimti užsiėmimai: paskaitos svečių iš Adelaidės, ir liaudies dainų bei tautinių šokių mokymasis. Po pietų, poilsis ir laisvalaikis, dar dainų pamoka, ir organizuotas sportas iki vakarienės. Vakare laužas (tik be ugnies, nes Australijoje vasarą griežtai draudžiama kurti gamtoje atvirą ugnį. Už tai šaltesnėm naktim laužus pravesdavom salėj užsikūrę židiny sau ugnelę, kad bent kiek būtų "realizmo"). Laužui baigus jaunesnieji stovyklautojai eidavo gult (aišku su protestavimais), kad vyresnieji dar pasilikdavo pasišokt prie "taperecorded" muzikos.

Šios stovyklos vadovybė neperkrovė paskaitomis ir kitais sunkiais dalykais, bet davė daug progos stovyklautojams įsijungt į įvairias organizuotas pramogas bei laisvalaikio malonumus. Geriausiai pavykusi organizuota promoga buvo vakariniai laužai, kuriuos pamainomis pravedė vadovai. Kiekvieną vakarą vyko skirtingos temos laužas, pvz. susipažinimo vakaras, dainų vakaras, partizanų paminėjimo vakaras, talentų vakaras ir kaukių balius. Laužų pasirodymus išpildė patys stovyklautojai, iš pradžių su studentų vadų pagalba (ypač Tado Vasaičio, kuris turi daug patyrimo stovyklose, o vėliau patys suplanuodavo su didžiausiu entuziazmu. Šių laužų didesnę dalį užėmė lietuviškos dainos, kurias visi stovyklautojai (ypač vyresnieji) tuoj pamėgo ir išmokę, visokiom progom užtraukdavo. Atrodo, visiems didžiausią įspūdį ir paliko laužai ir dainos.

Vietoj laužo, vieną vakarą arti stovyklos galo kaikurie vyresnieji stovyklautojai davė vyresnio moksleivio įžodį. Įspūdingas ceremonijas pravedė kun. Dauknys, ir užbaigė labai įdomiu, aktualiu pamokslu.

Šalia laužų sėkmingai suorganizuotas buvo ir sportas. Alfredas Vasiliauskas, pats būdamas didelis sportininkas, tuoj išmokė kvadratą ir tinklinį. Tuose žaidimuose stovyklautojai aršiai kovodavo tarp savęs. O pats Alfredas su Antanu Stepanu kartu su vyresnėm mergaitėm eidavo žaisti "ponų žaidimo" — teniso.

Antrą stovyklos savaitę, kai oras atšilo, kasdien vykdavom maudytis į netolimą ežerą, vadinamą "Silver Lake", bet iš tikrųjų tai tik purvinas prūdas. Na! vistiek visiems patiko pasipūškinti nors ir neperšvariausiam vandeny, ir paplaukiot su ten esančiais laiveliais.

Per stovyklą pasidarė aišku, kad lietuviai (ypač lietuvaitės) mėgsta ne tik dainuoti, bet ir šokti. Nors vyresnių berniukų didžiausias trūkumas, vyresnės mergaitės kiekvieną laisvą

AUSTRALIJA

Ir Australijoj yra gabių jaunuolių. Kas stebi arba turėjo progos arčiau susidurti su Adelaidės lietuvišku prieaugliu, be abejo turėjo patebėti savo gabumais visus lenkiantį ateitininką, ALSS pirmininką, medicinos studentą Antaną Stepaną. Antanas gimęs 1943 m. Kaune. Kaip ir daugumą, likimas atbloškė į tolimus užjūrius, net Pietų Australiją. Pradėjęs lankyti pradžios mokyklą, aktyviai įsijungia į ateitininkų būrelį ir čia jau gana anksti pradeda reikštis savo lietuviškais rašinėliais ir deklamacijomis.

Pradžios mokyklą kiek lietuvišką (sekmadieninę), tiek australišką baigia pirmuoju mokiniu. O 1956 m. stodamas į college (gimnaziją) laimi net dvi stipendijas — Hibernian ir Blacfriars scholarship. Lankydamas Tėvų Domininkonų college, gavo ne tik gerą krikščionišką išsiauklėjimą, bet ir gabaus mokinio atžymėjimą. kiekvienais metais egzaminų rezultatai su kreditais. Laimėjęs Commonwealth scholarship į Adelaidės universitetą, nuo 1961 m. studijuoja mediciną. Ir universitete sekas ne blogiau: iš pirmo kurso į antrą perėjo su aukščiausiu įvertinimo pažymiu — distinction. Be medicinos. II-me kurse pradėjo studijuoti ir psichologiją, kaip šalutinę šaką. Taip pat domisi ir filosofija.

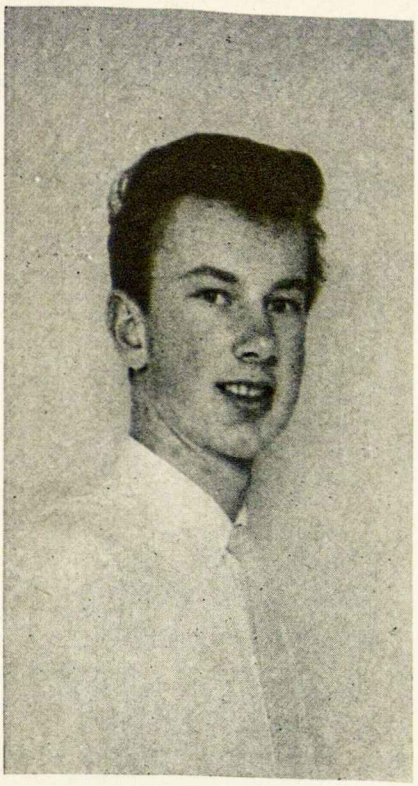

Antanas Stepanas

Šalia studijų Antanas daug laiko skiria visuomeniniam darbui. 1962 m. išrinktas visos Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos (ALSS)) pirmininku. Studentų sąjungos darbas platus ir šakotas: diskusijų vakarai, posėdžiai, pobūviai, suvažiavimų ruošimas, susirašinėjimas, reprezentacija, tai vis paima daug laiko. Nežiūrint to. Antanas atranda laiko ir ateitininkiškai veiklai: aktyviai dalyvauja stovyklose, talentų vakaruose, veda pokalbius su moksleiviais ir t. t. Šiuo tarpu studentų ateitininkų draugovės valdyboj eina kasininko pareigas.

Laisvalaikiu mėgsta skaityti knygas, žaisti stalo tenisą. Taip pat mėgsta jazzo muziką ir moderniškus šokius.

P.

---

momentą uždėdavo muziką ir šokdavo. Užtruko gana ilgai, kol prisijaukino berniukus, bet pagaliau artėjant stovyklos galui visi linksmai trepsėjo į taktą, o kai stovykla baigės, visi skundės, kad malonumai dar tik prasidėjo ir ar negalima dar keliom dienom pasilikti? Bet reikia atsimint, kad šeimyniškumas yra tik vienas at-kų principas. Yra juk dar keturi kiti, tai negalima tam vienam skirt perdaug laiko, kad kiti nenukentėtų.

Dar begalės tokių įspūdžių ir įspūdėlių. (Girdėti, kad vienas stovyklautojas parašė ir savo dienoraštį 35 psl. apie stovyklą). Tado Vasaičio pastatytas vaidinimas "Mažasis Princas", kurį matė tėvai per sekmadienio pasirodymą, bet niekas nesuprato vaidinimo reikšmės (Į tai Mažasis Princas atsakytų: "Bet suaugę žmonės tikrai keisti").

Didžiausias sunkumas šioj stovykloj, kas liečia vadų ir stovyklautojų santykius, tai buvo daugumos nemokėjimas lietuvių kalbos, ypač jaunesniųjų. Liūdna ir skaudu matyti, kaip nemoka ir net nesupranta gimtos kalbos jaunoji karta. Vadovai visom savo pastangom ragindavo, perspėdavo ir bausdavo, kad tik kalbėtų lietuviškai — arba bent stengtųsi. Tam padėjo visų entuziazmas išmokt dainas lietuviškai. Taip pat padėjo vadų tolerantiškumas ir nuoširdus mokymas tų, kurie nemokėjo nė žodžio. O padaryta pažanga visus džiugino — daugelis tėvų po stovyklos stebėjos, kaip gerai jų vaikai kalba lietuviškai. Ypatingai pasireiškė pažanga tuo, kad pradžioje stovyklos naktimis per miegus vaikų šauksmai ir murmėjimai vyko tik anglų (arba visai nesuprantama) kalba. Gale stovyklos vaikai jau murmėjo naktimis lietuviškai.

Bendrai imant, stovykla neapsakomai pasisekė. Ir stovyklautojai ir vadai grįžo patenkinti smagiai praleidę laiką atitrūkę nuo namų kasdienybės. Be to nepastebėjo stovyklautojai, kaip jie patobulino savo lietuviškos asmenybės ugdymą, bet vadovai aiškiai tai matė. Dabar visi nekantriai laukia kitos stovyklos ateinančią vasarą. Tikimasi, kad po šitokios puikios pradžios, sekanti stovykla atneš daug daugiau linksmumo ir patenkinimo— ne tik vaikams, bet ir tėvams.

R.V.S.

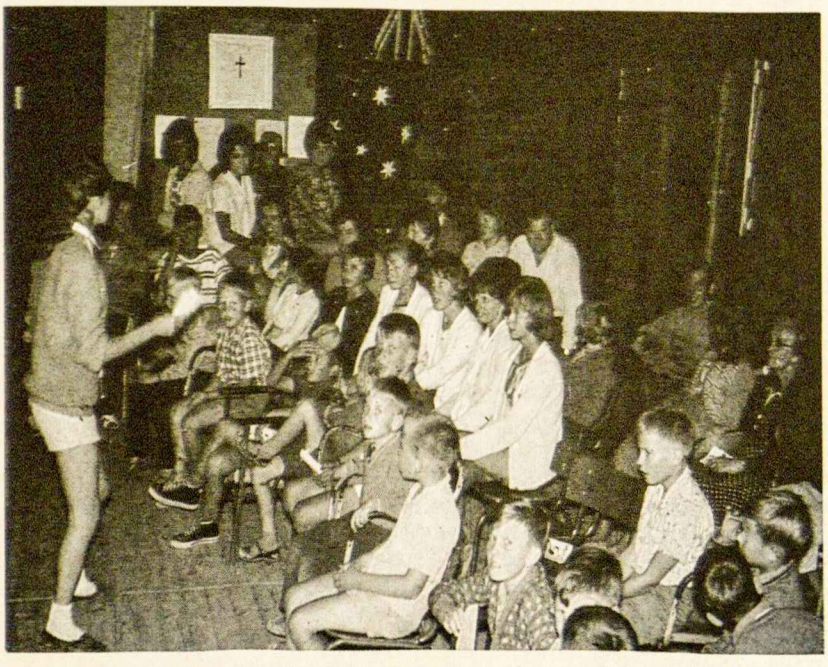

Violeta Vasiliauskaitė veda laužo dainas. (Adelaitės At-kų stovykla, Mylor)

LIETUVIAMS REIKŠMINGA PROGA

Yra didelių darbų, kuriuos padaryti pasitaiko tik viena trumpo laiko proga. Ta proga nepasinaudojus, daugiau ji niekad nesugrįš.

Tokia vienkartinė ir trumpo laiko proga yra dabar Amerikos lietuviams. Mums duota proga įamžinti lietuvių vardą Amerikos sostinėje Washington, D. C. visos Amerikos Globėjos — Nekaltai Pradėtos Šv. Marijos Šventovėje.

Šventovės administracija, kurią sudaro visų Amerikos vyskupų išrinkta kelių kardinolų ir vyskupų taryba, lietuviams parodė ypatingo pasitikėjimo, duodama pirmenybę prieš eilę kitų prašančių tos progos — leisdama įsiruošti Lietuvių Paminklinę koplyčią pačioje Šventovės širdyje — viršutinės bažnyčios viduryje dešinėje pusėje.

Koplyčios įruošimas ir išpuošimas kainuos 325,000 dolerių. Turėsime kelis tūkatančius dolerių išlaidų, kol to tikslo pasieksime. Pasiryžimas nemažas, kuris pareikalaus visų pasišventimo ir duosnumo. Laiko mums duota nedaug. Jeigu iki šių metų rudens nesurinksime žymios dalies lėšų, ta koplyčia bus atiduota kitiems, ir kitos tokios progos jau niekad netu-

Sesuo M. Jurgita,
laimėjusi antrą vietą už atspausdintus eilėraščius "Ateities" Dailiosios Literatūros Konkurse.

rėsime. Užtat nuoširdžiai raginame visus Amerikos lietuvius šią progą panaudoti. Kiekviena Lietuvių parapija saviems reikalams sukelia žymiai didesnes sumas, negu reikės šiam visos Amerikos lietuvių paminklui. Kartą sukurtas, daugiau mūsų paramos nereikalaus ir bus pastovus visiems laikams Amerikos sostinėje. Būdami vieningi, nesunkiai pajėgsime šį gražų pasiryžimą ištesėti.

Mūsų planuojama koplyčia bus skirta Šv. Marijos garbei, Apsireiškimo Šiluvoje vardu. Koplyčioje bus ir kitų lietuviams savų istorinių vaizdų. Šv. Marija neliks mums skolinga už mūsų meilę jai. Duosniai paremkime šį pasiryžimą ir melskimės už gražų šio darbo pasisekimą.

Informacijų ir literatūros prašykite pas savo parapijų kunigus ir savo organizacijose.

Paminklinės Lietuvių Koplyčios
Komiteto vardu:
Vyskupas Vincentas Brizgys
Kauno Koadjutorius
Vykdomojo Komiteto Pirmininkas

Vyskupas Kazimieras Salatka
Grand Rapids Augzilijas
Garbės Komiteto Narys

VASARIO 16 AKTAS IR UŽSIENIO LIETUVIŲ JAUNIMAS

Šių metų vasario 16 d. suėjo 45 metai, kai Lietuvos Taryba paskelbė atkurianti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Klystų, kas manytų, kad lengvai tai atėjo. Tai buvo daugelio dešimčių metų ir didelių kultūrinių, politinių ir finansinių pastangų rezultatas. Nemanau pasakoti visų padėtų pastangų privesti tautą prie šio apsisprendimo. Tai būtų perilga istorija. Šį kartą ryžtuosi susikoncentruoti tik į vieną aspektą — kiek užsienio lietuvių jaunimas prisidėjo prie Vasario 16 akto atsiradimo (Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo) ir tai tik paliečiant tuos faktus, kurie įvyko to akto paskelbimo metu ir apžvelgiant tik Rusijoje ir Jungtinėse Amerikos valstybėse gyvenusį lietuvių jaunimą.

Tačiau prieš pradėdamas pasakoti pažadėtus faktus, noriu jums pasekti pasaką apie dvi pelytes, kurios bėgiojo lietuviškoje kamaroje šniukštinėdamos ką nors surasti. Po kiek laiko jos surado nepilną puodynę grietinės. Skanus kvapas viliojo nors kartą lyžterti galu liežuvėlio to skanumyno. Ilgai taikstėsi pasiekti grietinę. Viena bebandydama slystelėjo ir įkrito į puodynę. Antroji, persigandusi pirmosios nelaime, bandė pabėgti, bet taip pat paslydusi įgarmėjo pas pirmąją. Plaukiojo abi po grietinę ieškodamos išsigelbėjimo, bet niekaip negalėjo pasiekti puodynės viršaus ir išlipti. Galop viena, praradusi pasitikėjimą, sakydama, kad anksčiau ar vėliau turėsime paskęsti — užsimerkė ir nuskendo. Antroji ilgai plaukiojo aplinkui. Tvirtai yrėsi kojytėmis. Kartais prarasdavo jėgas, nustodavo vilties išsigelbėti, bet dar ir dar bandė: gal kaip nors. Ir staiga pajuto tvirtesnę atramą ir iššoko. Pasirodo, pelytė savo mažomis kojytėmis sumušė sviestą. Jos ryžtas ją išgelbėjo.

Po šios trumpos pasakaitės persikelkime į Rusiją ir žvilgterkime į lietuvių jaunimą I-jo Pasaulinio karo metu.

Vokiečiams okupuojant Lietuvą (1915 m.), apie 200,000 lietuvių pasitraukė nuo vokiečių į Rusiją. Dalis bėgo iš baimės, o kiti — priversti, į kurių skaičių galima priskirti ir Lietuvoje veikusių gimnazijų moksleivius. Mat rusai, besitraukdami nuo vokiečių, evakuavo ir aukštesniąsias mokyklas. Pirmoji susirinkimo vieta buvo Vilnius, o iš čia — į Rusiją. Lietuvių inteligentų rūpesčiu didelė dalis Lietuvos moksleivijos (1700) buvo sukoncentruota Voroneže, kur ją apgyvendino bendrabučiuose ir sudarė sąlygas lankyti mokyklas. Mokiniai beveik visi buvo be tėvų. Juos prižiūrėjo tik bendrabučių vedėjai. Lankomos mokyklos buvo rusiškos. Nors abiejose M. Yčo gimnazijose mokytojai buvo beveik visi lietuviai, tačiau, sekdami rusų mokyklų tradicija, į moksleivių lietuviško gyvenimo

reikalus nesikišo, jiems nepagelbėjo. Jaunimas buvo paliktas jų pačių rūpesčiui. Tačiau mokiniai parodė heroiškų žygių lietuvybes labui.

Dar Vilniuje katalikų grupė (kurioje uoliai dalyvavo ir ateitininkai) susirinkusi tarėsi prieš išvykimą į Rusiją dėl susidariusios padėties. Negausią lietuvišką inteligentiją rusai išgabena į Rusiją. Liaudies globėjais telieka tik kunigija. Tad nutarta dalį inteligentų palikti Lietuvoje. Vyresniųjų tarpe liko ir studentų ateitininkų. Nereikėjo prievartos. Patys pasisiūlė, nors ir suprato, kad tėvynės ir tautos labui reikia atsižadėti baigti mokslo.

Lietuvos moksleivija apie 1910 m. pradėjo grupuotis į dvi dali — aušrininkus ir ateitininkus, vadintus pagal leidžiamus laikraščius — "Aušrinę" ir "Ateitį". Rusijoje jie buvo vadinami sūkurininkais ir inkarininkais, pagal ten leistus laikraščius "Sūkurį" ir "Inkarą". Ir šie organizuoti moksleiviai, vedami negausaus būrelio vadų, sugebėjo daugumą jaunimo subrandinti lietuviais patriotais, Lietuvos reikalus suprantančiais, Lietuvos nepriklausomybės idėjos ugdytojais.

1916 m. vasarą Voronežo ateitininkai tremtiniams ir ten buvusiems lietuviams kariams surengė gegužinę, kurioje P. Karvelis pasakė patriotinę kalbą, ragindamas visus tremty išlaikyti gryną lietuvių kalbą id papročius, ginti Lietuvos reikalus, kovoti už jos nepriklausomybę. Pavojinga tai buvo kalba, bet visi buvo patenkinti. Jautėsi, kaip Lietuvoj.

Tų pačių metų pabaigoje ir tame pačiame mieste moksleiviams buvo duota anketa, kurioje klausta: ar Lietuvai geriau, jei karą laimėtų rusai ar vokiečiai, kokia nuomonė dėl Lietuvos ateities ir t. t. Suvedus atsakymų duomenis, paaiškėjo: geriausia išeitis būtų, jei vokiečiai sumuštų rusus, o vakariečiai vokiečius. Lietuva turi būti laisva nepriklausoma respublika.

Ateitininkai ėmėsi globoti tremtinius, padėdami jiems įstaigose atlikti reikalus, su jais susidraugaudami ir sušelpdami. Neužmiršo ir lietuvių karių, kurie tame mieste stovėjo. Tos globos rezultatas buvo labai geras: į Petrogrado lietuvių seimą iš Voronežo buvo išrinkti visi keturi atstovai katalikai, į letuvių karių suvažiavimą abu atstovai irgi katalikai.

1917 m. gegužės 1 d. Voroneže buvo didelės demonstracijos. Revoliucijos vėliavų spalva — raudona. Tad Voronežo ateitininkai dalyvavo demonstracijose taip pat su raudona vėliava, tačiau siekė savo tikslo. Vėliavos vienoje pusėje buvo lietuviškai įrašyta — Lai gyvuoja laisva ir neprigulminga Lietuva, o kitoje rusiškai — Svobodnaja Rosija. Svobodnaja Litva (Laisvoji Rusija. Laisvoji Lietuva).

Voroneže buvo daug ir mokslo neinančio jaunimo, kuriame pradėjo atsirasti nepageidaujamų reiškinių. Ateitininkai tą jaunimą suorganizavo į Jaunimo kuopą, kurioje stengėsi juos išauklėti dorais žmonėmis.

Ruošiant Petrogrado Lietuvių Seimą moksleivija metėsi į politinį darbą. Didelis nuopelnas priklauso ateitininkams, kad į tą seimą buvo išrinkti atstovais dauguma Lietuvos nepriklausomybės šalininkų ir todėl seime buvo pravestas nutarimas, reikalaująs Lietuvai nepriklausomybės.

Rusijoje subrendusi lietuvių jaunuomenė 1918 m. grįžusi į Lietuvą sudarė inteligentijos pagrindą. Iš jų tarpo buvo pirmieji Lietuvos kariuomenės karininkai, pirmieji mokytojai ir valdininkai.

Rusijos lietuviai moksleiviai vieni (ateitininkai) kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, o kiti kovojo prieš juos: darė kratas pas lietuvius mokytojus, suėmė Lietuvių Tautos Tarybos narius ir ateitininkų veikėjus, nuteisė mirti kun. M. Krupavičių ir t. t. Žinoma, kas revoliucijos šūkius pažįsta, tas žino, kad kilusi Rusijoje revoliucija visą ten buvusią jaunuomenę viliote viliojo, tačiau toje "revoliucijos puodynėje" tik dalis lietuvių paskendo. Kita dalis ir revoliucijos chaose įstengė išugdyti Lietuvos nepriklausomybės idėją.

Grįžkime mintimis iš Rusijos į Jungtines Amerikos Valstybes. Patyrinėkime, ką čia veikia lietuvių jaunimas tuo pačiu metu. Kurias pastangas deda, kad Vasario 16 aktas būtų realizuotas. Patekę į šį kraštą, pirmieji lietuviai išgyveno rūpestį dėl viešųjų mokyklų, kuriose jų vaikų nemokė ne tik lietuviškai, bet visai nemokė ir tikybos. Tad tas akstinas vertė kurti lietuvių parapines mokyklas, kurių pirmoji buvo įkurta 1891 m. Pittstone, šiame krašte mokslus išėjusio klebono J. Zlotožinskio. Tuo pavyzdžiu pasekė ir kitos parapijos (Chicago — 1894 m.). Kur mokyklų neįstengė įkurti, ten organizavo įvairius lituanistikos kursus.

Studentai (studijuoją kunigų seminarijose, kolegijose ir universitetuose) patys pasirūpino lituanistiniu švietimu. Kur tik susidarė keeltas lietuvių studentų (tuo laiku vadintų moksleiviais), tuoj organizavosi į būrelį, kuriame stengėsi gauti lituanistinių žnių, lavintis. Pavyzdžiui galima suminėt Detroit — Orchard Lake, Mich., Valparaisą ir kt.

Vėliau (1912 m.) katalikai studentai įkūrė Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Moksleivių Susivienijimą, gyvavusį iki 1926 m. Visose kuopose vienu metu buvo daugiau 300 narių. Liberalai kitais (1913) metais susiorganizavo į kitą grupę — Amerikos Lietuvių Moksleivių Susivienijimą, gyvavusį iki 1924 m. Abiejų susivienijimų vienetai kolegijose įsivesdavo lietuvių k. kursus, įsteigdavo lituanistikos bibliotekas, ruošdavo dskusijas, dekla muodavo, paskaitas skaitydavo. Įdomus to meto faktas: buvo jaunimo, norinčio mokytis lituanistinių dalykų, bet nebuvo pasiruošusių mokytojų, tad pasirinkdavo iš savo tarpo gudresnį, kuris pats lituanistinius dalykus mokydavosi ir kitus mokydavo. Dr. St. Biežis, Pr. Gudas, A. Linkus, L. Šimutis, dr. P. Daužvardis ir kt. buvo anų laikų lituanistikos mokytojai. Šie susivienijimai išugdė lietuvių visuomenės patriotų veikėjų.

Šiaip jaunimas 1913 m susispietė į Lietuvos Vyčių sąjungą, kuri ruošė lietuvių k. kursus ir patriotiškai auklėjo savo narius. Lietuvos nepriklausomybės kovų metu vyčiai buvo nutarę (7 seime) kurti lietuvių savanorių sąjungą. Šių pastangų rezultatas — Rytiniame JAV pakrašty atsirado "Lietuvos Laisvės Sargai", o Chicagoje — "Amerikos Lietuvių Kareivių Susivienijimas". Buvo sutelkta keletas tūkstančių vyrų, norinčių vykti Lietuvos ginti, bet nuvyko tik apie 300 ir dalyvavo nepriklausomybės kovose. Visiems nugabenti nebuvo gauta lėšų, o pastangos gauti iš JAV valdžios nemokamą laivą nuėjo niekais.

Buvo ir šiame krašte lietuvių, kurie nesidomėjo lietuvybės reikalais. Buvo net ir priešingai veikiančių. Taigi dalis šio krašto jaunimo (viena pelytė) grietinės puodynėje nepaskendo, o kita dalis (kita pelytė) vis dėlto įstengė ir tikrai riebioje grietinėje nuskęsti.

Suprantama, tokiame trumpame rašiny tepaminėjau tik dalį tos jaunimo istorijos. Didesnė dalis tos istorijos tebėra jums nežinoma. Šiam reikalui labai naudingi akivaizdūs tų laikų liudininkai. Patariu paprašyti vyresnio amžiaus pažįstamus asmenis, kad jie papasakotų apie Lietuvos jaunimą nepriklausomybės kovų metu.

Ir vėl ateis laikas Lietuvai keltis nepriklausomam gyvenimui. Ir vėl istorikai skaičiuos faktus, kuo prisidėjo visų kraštų lietuvių jaunimas. Ką istorikai pasakys apie šio krašto lietuvių jaunimą — priklauso nuo jūsų. Kurią pelytę pasirinksite savo lietuviško gyvenimo simboliu — taip pat priklauso nuo jūsų. Kuris seks greit pasiskandinusia pelyte, niekas jo ir už ausų neišlaikys: nuskęs tasai nors ir labai riebios grietinės puodynėje. Kuris susižavės ta ištverminga kovinga pelyte, tepadeda jam Dievas sumušti lietuviškos kultūros sviestą.

Vincentas Liulevičius

PASMERKIMAS

Prie kryžiaus jį!
Tą apgaviką.
Mes nenorim jo palaimos.
Prikalkit rankas,
mus apkaltinusias
pabaltintų grabų
nešvarumu.
Prikalkit jį —
Beelzebubo galia
jis išvarė piktumą iš mūsų vaikų.
Tenebūna jo mūsų tarpe,
tenesigirdi jo vardo
mūsų namuose
nuo šios dienos.

Kalkit!
Ko laukiat —
vandens ąsotis tenekliudo.
Jo kraujas tebūna ant mūsų
ir mūsų vaikų.
Mums duokit
Barabę

Nekalkit —
neprikalkit Jo!
Aš jums pasakysiu: Jis Dievas!
Sustabdykit plaktukus,
neleiskit vinims perverti
dieviškos palaimos.
Jis nekaltas.

Štai aš —
aš kalta.
Aš išdaviau, aš nemylėjau.
Tos vinys tegul trupina
mano nuodėmę,
teišlaisvina mane,
belaisvę.

Ne Jį — mane.
Neprikalkit Jo
kojų, kurios jus lankė,
rankų, dauginusių duoną.
Kalkit mano
benaudes rankas
prie medžio.

Jūs neklausot —
negirdite?....
Jis nekaltas — aš kalta:
Jis davė, aš atėmiau,
o kryžiuojate Jį,
nes minia šaukia —
Barabę!

V. Klajūnė

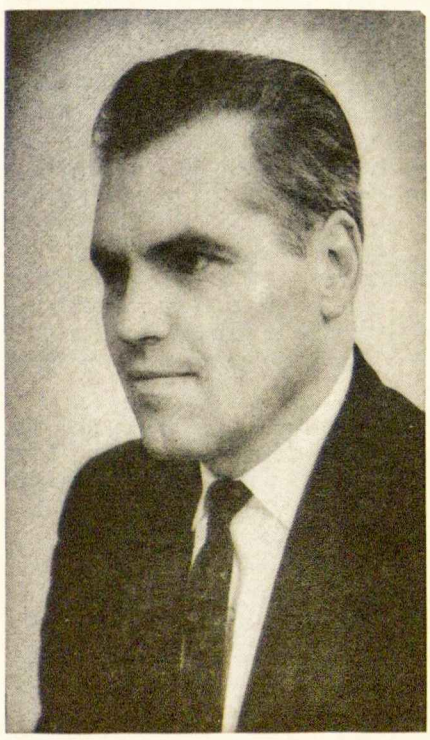

Jeronimas Pleinys

UOLIAUSIAS TALKININKAS

Jeronimas Pleinys laimėjo "Ateities" vajaus metu nupelnytą kun. dr. J. Prunskio I-ją dovaną kaip uoliausias "Ateities" talkininkas, pakėlęs prenumeratorių skaičių net 75%, išrinkęs visus užsilikusius mokesčius už prenumeratą ir gavęs daug aukų "Ateities" reikalams. Jo dėka Hamiltonas lieka labai stipri "Ateities" tvirtovė.

J. Pleinys ateitininkų organizacijai priklauso nuo pirmos gimnazijos klasės, 1938 m. Vokietijoje priklausė studentų ateitininkų draugovei, Hamburge. Atvykus į Hamiltoną 1948 m. tuoj įsijungė į sendraugių ateitininkų skyrių, o 1953 m. pirmininkauja skyriui ir kartu dirba su moksleiviais ir jaunučiais ateitininkais. Be to, dalyvauja ir Kanados Lietuvių Bendruomenės veikloje. Yra krašto tarybos narys, vadovauja KLB Hamiltono apylinkės šalpos fondui ir mokytojauja lietuvių šeštadieninėje pradžios mokykloje. Neatsižvelgiant į turimus darbus, jis sutiko būti nuolatiniu "Ateities" atstovu Hamiltone.

★

Vita Tallat-Kelpšaitė kalbėjo visų vardu

Vita Tallat Kelpšaitė, Jutos ir Tado Tallat-Kelpšų duktė, du metus sėkmingai studijavusi prancūzų kalbą ir literatūrą Marymount Manhattan College, N.Y., kur turėjo pilną stipendiją, pereitą rudenį su grupe amerikiečių išvyko pagilinti studijų į Paryžiaus universitetą. Prieš prasidedant mokslo metam Paryžiaus universitete, visa grupė 6 savaitėm buvo apgyvendinta Biarritzo mieste, netoli Ispanijos sienos. Čia jiem buvo suteiktos pirmos bendros orientacijos pamokos. Pasibaigus bendrajam kursui, miesto valdžia surengė amerikiečiam studentam išleistuves. Po miesto burmistro pavaduotojo kalbos, Amerikos studentų grupės vardu tarė žodį Vita Tallat-Kelpšaitė, kaip geriausiai toje grupėje mokanti prancūzų kalbą. Ji kalbėjo prancūziškai sklandžiai ir laisvai. Prancūzam jos kalba padarė didelį įspūdį, ką labai gražiai paminėjo vietos dienraštis. Jis rašė: "Sunku būtų pasakyti, ką labiau reikėtų pagirti Vitos Tallat-Kelpšaitės kalboje: ar jos nuostabų prancūzų kalbos mokėjimą, ar kalbos eleganciją ir mokėjimą parinkti žodžių, kuriuos ji vartojo savo gražioje kalboje". Ištrauką iš minėto dienraščio įsidėjo Marymount kolegijos laikraštėlis "Corviae".

Pasibaigus bendros orientacijos 6 savaičių studijom Biarritze, ji lankėsi Ispanijoje. Kalėdų atostogų dvi savaites praleido Šveicarijoj. Jai labai patiko Šveicarijos kalnų slidžių sportas.

Gyvenadama ir studijuodama Paryžiuje, ji neužmiršta ir lietuviškų reikalų: gauna "Ateitį" ir "Darbininką", dalyvavo Paryžiaus lietuvių surengtame Maironio minėjime, dabar įsijungė į Paryžiaus lietuvių tautinių šokių grupę ir rengiasi Vasario 16 minėjimui.

Barb. Paež.
Iš "Darbininko"

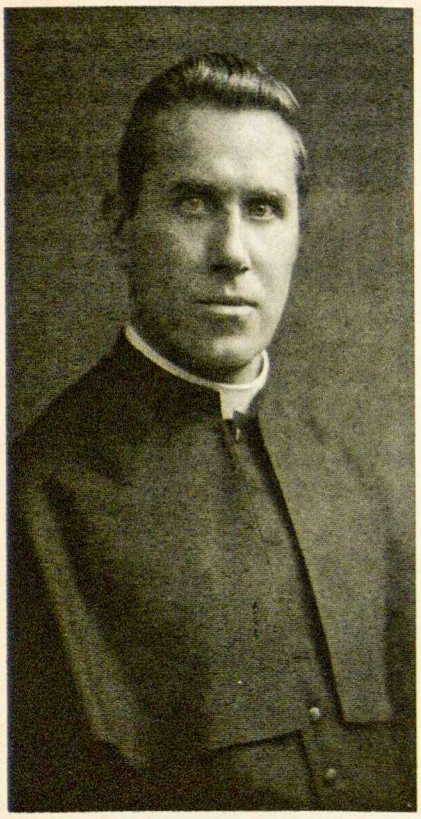

Kun. Emilijonas M. Paukštis, "Ateities" garbės leidėjas, neseniai vykusio Maironio metų vajaus proga paaukojęs 100 dolerių. Kun. Paukštis yra lietuvių Šv. M. Marijos Aušros Vartų parapijos klebonas Chester, Pa., didelis ateitininkų globėjas ir rėmėjas. Mokslą ėjo Petrapilio kunigų seminarijoj ir dvasinėj akademijoj. Kunigu įšventintas 1908 m. Maskvoje 1910-20 m. vikaras, vėliau viceklebonas ir aukštesniųjų mokyklų kapelionas. Daug dirbo lietuvių tarpe, ypač Didžiojo karo metu, būdamas pabėgėlių šalpos komiteto pirmininkas. Globojo ateitininkų veiklą — apie dienas Maskvoje su ateitininkais jis rašo 1954 m. "Ateityje" 203-5 p. 1920 metais grįžo Lietuvon, 1924 metais atvyko į JAV.

"Ateities" redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja kun. E. Paukščiui už didelę dovaną "Ateičiai".

KNYGOS

Dvi naujos knygos, kurios vertos Tavo dėmesio:

Neseniai pasirodė **Juozo Daumanto - Lukšos** knygos **Partizanai** antroji laida (Chicago: Į Laisvę Fondas, 1962, 510 p., $4.50). Ši knyga parašyta partizano, kuris 1948 metais prasiveržė į Vakarus užmegsti ryšio su laisvėje esančiais lietuviais. 1950 metais vėl grįžo į Lietuvą — už metų jis žuvo. Knyga yra jo ir visų partizanų testamentas. Ją skaitant prieš akis kyla tie, kurie laisvę mylėjo labiau negu savo gyvybę. Knyga turėtų būti šiurpi, nes su kiekvienu mėnesiu partizanai vis ryškiau pajuto, kad jie yra paskirti mirčiai: Vakarams buvo patogu nežiūrėti į jų kančią ir kraujo auką. Tačiau knyga nėra tamsi: vyrai juokauja, kad ir apie girinukes ir laukinukes (164 p.), soclenktynes ir penkmečio planą (227 p.). Vietomis išauga nepaprasta įtampa, pasakojimas lyg legenda apie milžinų žygdarbius: štai Mažvydo ir Pušelės "sužadėtuvės" Mariampolėje — komunistų pareigūnai linksminasi, o laikrodis vis artėja prie vidurnakčio, kada jie turės mirti. Knygą kiekvienas iš mūsų turėtų perskaityti, jau vien dėl to, kad atsimintume tai, ką buvome prisiekę neužmiršti. Tiems, kurie linkę svajoti apie gyvenimo pagerėjimą sovietijoj, knyga bus kaip šaltas dušas.

"Draugo" romano premiją šįmet laimėjo **Vacys Kavaliūnas** už romaną **Kalnų Giesmė** (Chicago: Lietuviškos Knygos Klubas, 1963, $2,50). Knygos pagrindiniai veikėjai: Algis Rimkus, gimnazijos mokytojas ir skulptorius ir Kristijana Bualdieu, kuri jį pamilsta jam studijuojant Prancūzijoj. Knyga baisiai romantiška, bet tai nuotaikos neslegia, nes veikėjai tik kalba apie kančią ir meilę. Knygą perskaičius lieka malonus skonis. Rekomenduotina jauniems skaitytojams.

Pavasaris Bažnyčioje

Nėra kalbos, kad gyvename visuotino Bažnyčios suvažiavimo ženkle — daug apie jį rašoma, kalbama. Norint arčiau su juo susipažinti, vertėtų paskaityti **Henri Daniel-Rops** knygą **The Second Vatican Council,** New York: Hawthorn Books, 1962, 160 p., $3.50. Knyga parašyta prieš suvažiavimo pradžią: atidžiai supažindina su praėjusiais Bažnyčios suvažiavimais, papasakoja kaip šiam suvažiavimui buvo ruošiamasi, kaip jo metu vyksta svarstymai. Kruopščiai išaiškinama kas yra visuotiniai Bažnyčios suvažiavimai, koks jų ryšys su popiežium.

Gilų žvilgsnį į suvažiavimą ir Bažnyčios atsinaujinimą duoda Tuebingeno teologas **Hans Kueng** savo knygoje **The Council, Reform and Reunion,** New York: Sheed and Ward, 1961, 208 p. Tikrai būtų puiku, jei kiekvienas studentas šią knygą perskaitytų. Autorius žvelgia į Bažnyčią šimtmečių tekmėje, stebi kaip ji savo rūbą nuolat naujino, derino prie laiko dvasios. Analizuojama, kas Bažnyčioje esminio, pastovaus, ir kas kiekvienam amžiuje turi būti atnaujinama. Nepaprastai įdomios mintys apie susiartinimą su protestantais, liturgiją, vyskupų vietą Bažnyčioje. Ši knyga būtų vertingas įnašas inteligento bibliotekai.

Ar gerai pažįstame katalikų Bažnyčios padėtį Amerikoje? Bendram vaizdui puiki knyga **The Catholic Church, U. S. A.,** Chicago: Fides Publishers, 1956, 415 p. Čia straipsnių rinkinys, kurį redagavo **kun. Louis J. Putz, C.S.C.** Straipsnių temos liečia Bažnyčios organizaciją, finansinę struktūrą, istoriją, tautybes Bažnyčioje (lietuvių skaičiuoja 500,000, iš jų 70% praktikuojančių katalikų — žiūr. 172 p.), atskiri straipsniai apie bažnyčios padėtį kiekviename JAV geografiniam regione. Taip pat nagrinėjami bažnyčios ryšiai su darbininkais, rasine segregacija, religine laisve. Paliečiamas liturginis sąjūdis, pasauliečių apaštalavimas. Gal patys įdomiausi straipsniai apie Amerikos katalikus ir intelektualinį gyvenimą: daug cituojamas monsinjoro John Tracy Ellis straipsnis ir gilus kun. Walter J. Ong, SJ rašinys.

Su pasauliečių sąjūdžiais supažindina **Leo R. Ward** knygoje **Catholic Life, U.S.A. — Contemporary Lay Movements,** St. Louis: Herder, 1959, 263 p. Skaitytojas susipažins su Christian Family Movement, Cana sąjūdžiu, Gralio sąjūdžiu mergaitėms, Catholic Worker. Apžvalgos trumpos, entuziastiškos. Skaitydami rasime sektinų dalykų ir ateitininkų organizacijai.

Neseniai išleista antroji, kišeninė laida **Thomas F. O'Dae** knygos **American Catholic Dilemma: An Inquiry into the Intellectual Life** (pirmoji laida New York: Sheed and Ward, 1958, 173 p.). Neaišku, kodėl ji buvo perspausdinta: parašyta pretenzingu sociologiniu žargonu — jokios įžvalgos, minties krislelio. Knygą skaityti reikštų laiką gaišinti, nebent būtų įdomu pamatyti, kaip yra įmanoma užmušti įdomią temą.

Smegenys po mikroskopu

Kalbant apie žargoną ir sociologiją: stipriai rekomenduotina **Martin L. Gross** neseniai pasirodžiusi **The Brain Watchers,** New York: Random House, 1962, 305 p. Čia aprašomi asmenybės tyrinėjimo egzaminai ir jų piktnaudojimas atrenkant darbui kandidatus, tyrinėjant profesinį pasisekimą, ieškant neurozių vaikuose. Kartais ima juokas per ašaras: atrodo, kad profesionalizmo vardan laidojamas žmogaus sveikas protas. Knyga naudinga ir tiems, kurie darbo ieškodami turės nekartą tokius asmenybės egzaminus pergyventi — su įžvalga į egzaminų kūrėjo juodą širdelę egzaminas tampa tik intriguojantis žaidimas.

SPAUDOS APŽVALGA

Šį sykį apsistosime truputį prie mūsų "didžiojo brolio" ir jo darbų ir bėdų. Pasaulį ir pačius rusus sujaudino buvusio Stalino kalėjimų kalinio paskleisti faktai iš gyvenimo juose. Žurnalas **The Russian Review,** 1962 m. Bal. m. turi vertimą iš rusų Novji Žurnal pavadintą "In Stalin's Prisons — Reminiscences" ir parašytą K. F. Štepa. Tų atsiminimų trupinėlis yra būdas, kaip mirtimi nuteisti kaliniai praleisdavo savo paskutines minutes; buvę enkavedistai liūdija apie šio pasakojimo autentiškumą. Valanda tokiems įvykiams buvo tarp antros ir penkių naktį. Tada ateidavo sargybinis į celę ir iššaukęs asmenį liepdavo pasimti kartu viską, kas jam priklauso. Kalinys šiuo momentu nežino, ar jis vedamas egzekucijai ar išgirsti, kad jo bausmė pakeista, ar atleista. Jis nuvedamas į raštinę, kur jis sužino savo likimą. Mirtimi nuteistojo rankos tada surišamos ir skuduras kišamas į jo burną. Po to jis vedamas į rūsį, jam lipant laiptais žemyn į jo akis staiga pasipila prožektoriaus šviesa, tuo momentu už jo ėjęs sargas paleidžia šūvį į kalinio galvą. Dažnai kaliniai po sprendimo paskaitymo nevaldydavo kojų ir turėjo būti nuvilkti. Vieno nuteistojo enkavedisto didžiausia baimė ir buvo, kad jis to nepadarytų paskutiniu momentu ir išlaikytų nors truputį garbės.

Kalėjimuose Štepa sutiko daug buvusių enkavedistų vadų, pav. Krapivianskį, kuris vadovavo kacetams per Volgos baseino darbus, žydą Zinkovskį ir seną partietį Levkovič, kuriam viskas atsidavė krauju. Štepa matęs šiuos vyrus negali nuspręsti, kad jie ypatingai blogi ar išimtini charakteriai. Bet jam ir neateina į mintį, kad velnias mūsų laikais nebeturi arklio kojų ir ragų, bet atrodo, kaip visi.

Žurnalas **Ost-Europa,** 1962 m. Rugsėjo m., turi įdomią statistiką straipsny "Die Russifizierung der baltischen Staaten" (Baltijos valstybių rusifikacija), kaip tokių tipų, kuriuos Štepa sutiko kalėjime, veikimas ir dabartinė rusų veikla atsiliepia į lietuvių tautos būvį. Štai gyventojų statistika:

	1929 metais		
lietuvių	1,819,000	tai 83,75%	gyv.
rusų, gudų	59,000	2,70%	
lenkų	68,000	3,15%	
latvių	16,000	0,75%	
žydų	164,000	7,55%	
vokiečių	35,000	1,60%	
kitų	10,000	0.50%	

iš viso 2,171,000 gyventojų.

1959 buvo tiek gyventojų ir tokios proporcijos:

lietuvių	2,151,000	79,3%
rusų, gudų	279,000	10,3%
lenkų	230,000	8,5%
žydų	25,000	0,9%
kitų	26,000	1,0%

Pirma pastaba: atsirado nuostabiai daug lenkų. Iš Vilniaus krašto buvo įjungti 160,000 lenkų, tačiau iš Lietuvos lenkų 180,000 iškeliavo į Lenkiją. Normaliai Lietuvoj turėtų būti apie 60,000 lenkų.

Rusai 1929 m. teturėjo tik 59,000 saviškių, o 1959 m. jau 279,000, nors kelius dešimtmečius Lietuvoj gyvenantieji rusai užsiregistravo lietuviais.

Iš bendros statistikos aiškėja, kad Rusijoj gyvena apie 143,000 lietuvių tremtinių. 1959 m. Lietuvoj turėjo būti normaliai 2,860,000 lietuvių, taigi tauta prarado apie 710,000 lietuvių. Visas gyventojų skaičius turėtų būti 3,7 milijonai, tačiau yra tik 2,711,000. Per rusų ir vokiečių siautėjimą Lietuva prarado 1 milijoną gyventojų, tai trečdalis.

Statistika parodo aiškią rusifikacijos politiką. Nuolat gabenami rusai į Lietuvą ir demobilizuoti kareiviai raginami ir mielai pasilieka Lietuvoj, nes jie gali gauti darbą ir butą. Tuo tarpu nuo 1954 m. jau 80,000 Baltijos valstybių janunuolių buvo išgabenti į tolimas Rusijos sritis.

Kitas aspektas sovietinio rojaus atsiskleidžia Bruno Lusting straipsny tame pačiame žurnale "Trunksuchtsprobleem in der Sowjetunion" (girtuokliavimo problema Sovietų unijoj). Kad ši problema rimta aiškėja iš pačių komunistinių laikraščių, kurie atkreipia daug dėmesio į ją. Laikraščiai paaiškina, kad girtuokliavimas kaip religija tamsiųjų kapitalizmo laikų likutis, kada žmonės negalėjo kitaip savo skurdą užmiršti ir valdžia gaudavo didelį pelną iš alkoholio pardavimo. Dabar atrodo, kad tas likutis vietoj mažėjęs auga: 1950 m. 7,1% visų į ligonines priimamų buvo ten dėl alkoholizmo: 1953 m. jau 14,3%, o 1958 kaikur jau trečdalis visų pacientų.

Straipsnio autorius turėjo taip pat progos pastebėti ypatingą rusų būdą— gerti, būtent, didelį kiekį per trumpą laiką, kad kuo greičiau prisigerti ir "išvirsti iš kojų". Nors ir vakaruose daug geriama, tačiau girtumas nėra pageidaujamas rezultatas, kaip Rusijoj. Priežastys, kurios pagal komunistų laikraščius privertė rusus gerti caro laikais, atrodo ir dabar egzistuoja: skurdus gyvenimas ir valdžia, kuri būdama vienintelė alkoholio parduotoja, iš labai aukštų kainų padaro didelį pelną.

Kad tokiose sąlygose dar gali kilti šypsena, parodo lenkas humoristas Antoni Marianovič savo eilėraščiuose "Berliner Skizzen" (Berlyno škicai) po apsilankymo Berlyne ir Rytų Vokietijoj 1956 m. Štai keli pavyzdžiai:

Pasikalbėjimas automobily:

"Kaip tai įmanoma, kad senas draugas
Neįvykdė savo uždavinio?"

Prie vairo jaudinasi dėl tokios nelaimės
Jo draugo augštas partijos žmogus.
Mes važiavom ant Brandenburgo plento
Per žemdirbių krašto monotoniją.

Tada jis stačiai pervažiavo gaidį,
Kuris užtvenkė pasaulį savo riksmu
Ir paliko 10 karkiančių našlių.

Man būtų smagiau su geresniu
vairuotoju,
Kuris būtų mažiau ištikimas partijos
linijai...

Kitame Marianovičius palygina šviesų Vakarų Berlyno Kurfuerstendamm gatvę su Rytų Berlynu:

Gatvės nakčia

Am Kurfuerstendamm šviesos meluoja

Bet aš nemėgstu tamsių, piktų gatvių,
jeigu einu jomis naktį,
mane persekioja kitoj pusėj
baubo žingsniai.

Tamsumoj steni: "Ar tu žudikas?"
Išspiautas iš smuklės
virstuliuoja apgailėtinas girtuoklis
paremtas gatvės mergaitės.

Šviesa
nebūtinai
melas.

R. Šliažas

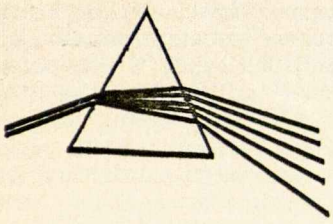

PER PRIZMĘ

Išvardink pagrindines tautines šventes. — Iš kur kilęs ateitininko vardas — Ką reiškia at-kų ženklelio tulpės penki žiedlapiai? Jei į šiuos klausimus sugebėsime atsakyti, bei dar pridėsime tikslius atsakymus į kitus 49 klausimus, tai jaunesniojo ateitininko (5-8 skyriaus mokinio) kandidato egzaminus būsime išlaikę. O jei norėsime ir vyresnio moksleivio kandidato egzaminus sėkmingai įveikti, tai tarp klausimų per egzaminus galėsime tikėtis ir tokių paklausimų: nusakyk ateitininkų organizacinę santvarką; kas buvo pirmasis ATEITIES redaktorius; kuo pasižymėjo prof. Šalkauskis ateitininkiškame gyvenime. Na, o jei dar moksleivių vadu panorėtumėme tapti, reikėtų rašomąjį egzaminą išlaikyti, tikrintojų parinkta tema parašant rašinį.

Visa, kas aukščiau išdėstyta, galima patirti pavarčius MAS išleistą Egzaminų Vadovą. Reikia džiaugtis, kad sąjunga pasirūpino tokio leidinio paskleidimu. Tiesa, iš vienos pusės tokio pobūdžio leidiniai nuteikia susirasti atsakymų tik į paminėtus klausimus; niekas neverčia daugiau gilintis į ateitininkiško sąjūdžio istoriją, principus. Tačiau iš kitos pusės gerai, kad bent minimumas žinomas. Tokiu būdu ir jaunajam mūsų organizacijos nariui aišku, ko iš jo reikalaujama, tai jis gali konkrečiai ruoštis. Tokiu būdu į mūsų veiklą įjungiamas praktiškasis elementas, kurio mums taip trūksta.

Kyla klausimas, ar studentijai nevertėtų tuo pačiu keliu pasekti. Juk ir SAS nariams — kandidatams praverstų tokio pobūdžio egzaminai. Tik rengiant tokį egzaminų vadovo leidinį studentams, reikėtų pasvarstyti, ar nebūtų tikslingiau klausimą pastačius, vadovo puslapiuose atsakymo nesuteikti, bet tik aiškiai nurodyti, kur atsakymas randamas. Žinoma, šiuo atžvilgiu reikėtų naudotis lengvai prieinamais šaltiniais, kaip ATEITIS, Ateitininkų Vadovas, Ateitinnkų Ideologija ir pan. Nereikėtų perkrauti darbu to kandidato, kuris nuoširdžiai ieškotų atsakymo į kiekvieną klausimą. Jei šaltinių perdaug būtų nurodyta, ir jie būtų sunkiai surandami, tai ir pats metodas prarastų savo vertę. Bet klausimai galėtų būti ir įdomūs, ir įvairūs, ir prasmingi. Mums turėtų rūpėti ne vien pačios žinios, liečiančios ateitininkiškąjį sąjūdį, bet ir pats kandidato galvojimas turėtų pasižymėti krikščioniškos pasaulėžiūros suvokimu.

Kartais šias eilutes rašančiam kyla mintis, kad studentai galėtų savo kandidatinius egzaminus išlaikyti stovykloje. Jie po vienų kandidatavimo metų turėtų puikią progą dar kartą patikrinti, patikslinti savo žinių bagažą stovykloje ir tuomet galėtų stoti prieš egzaminuojančius ir ten įrodyti savo ateitininkišką žinių bagažą bei brandumą, kuris įgalina ateitininko pilnateisę narystę. Žinoma, vietovės, kurios tęsia metinių švenčių tradiciją, norėtų pačios pasidžiaugti savo narių egzaminais ir įžodžiais, bet stovykloje žinių bagažą ir minties gajumą tikrinant būtų išlaikytas tam tikras lygis. Ar studentams nevertėtų pasvarstyti šio klausimo?

* * *

Tur būt pasaulyje daug yra Astų, tačiau ateitininkiškoji ką tik gimė. Tai Ateitininkų Spaudos Tarnyba. Pirmuoju jos vadovu susiko būti inž. Vyt. Volertas, gabus visuomenininkas, jaučiąs mūsų gyvenimo pulsą ir savo kūrybingais darbais jį puošiąs. Nėra abejonės, kad ASTA gerose rankose, tačiau tiek vadovui, tiek pačiai ASTAI reikia talkos. O tą talką mes visi galime jai suteikti. Vieni pasekime lietuviškus laikraščius, stebėdami atsiliepimus apie ateitininkus. Kai tokių yra, nurodykime ASTAI; pagal galimybes prisiųskime tokias iškarpas. Dar didesnės talkos ASTA susilauktų iš ateitininkų, jei gabesnieji imtųsi iniciatyvos pačioje spaudojet reaguoti į ateitininkams ir bendrai krikščioniškos minties žmonėms daromus priekaištus. O kad jų yra, kad jie dažni, tai paliudys kiekvienas, kuris plačiau seka lietuviškos spaudos puslapius.

Reikės ASTAI ir žinių apie ateitininkus — jų pavienius atsiekimus, laimėjimus. Tokiais faktais reikia pasidalinti, kartu pasidžiaugti, o mes dar nelabai to išmokome atlikti. Tik palyginkime santariečių pastangas pagerbti savo narių kūrybiškus pasireiškimus (pav. poeto Mackaus pagerbimas jo naujos knygos išleidimo proga Chicagoje) ir nesunkiai pamatysime, kiek daug ateitininkams šioj srity dar reikėtų išmokti. Net liūdna, kad nemokame savo artimųjų laimėjimais džiaugtis. Nejaugi pavydas mus veikia?

Savaime suprantama, kad ASTA tu turėtų žinoti apie mūsų vietovės ateitininkų organizacinius pasireiškimus, veiklos konkrečius laimėjimus. Tie dalykai savaime neatsiras; tam reikia talkos ir ryžto. Norėtųsi tikėtis, kad subrusime šiuo klausimu. Gal vėl spaudoje pasirodys P. Natas ir ne vienas kitas, kurių šiandien jau kur kas mažiau pastebime. Kur jie?

* * *

Kalbėdami apie ateitininkiškus pasireiškimus spaudoje, neturėdami patylomis praeiti ties keliais reiškiniais, kurie džiugina. Štai jie:

Pirmiausia sveikintinas mūsų ATEITIES administracinis triumviratas, kurių dėka šiandien žurnalas jau baigia išlipti iš raudonosios skolų jūros ir retkarčiais virš vandens paviršiaus galvelę iškišęs bando grynu (ne skolintu) oru pakvėpuoti — pagyvuoti. Tiesa, kova už būvį dar labai opi, bet 4 tūkstantinių skola jau baigiama įveikti. Džiugu, kad administracija visu uolumu griebėsi darbo; ir čia vėl puikus įrodymas, kad pastangos vis dar savo efektingus vaisius neša.

Pasidžiaugti verta ir bandymu į ketvirtadieniais Drauge pasirodantį ateitininkų skyrių įvesti tam tikro sistematingumo, medžiagą suskirstant į poskyrius Mintys, Planai, Darbai. Tai prasmingas patvarkymas. Redaktoriams norėtųsi palinkėti minčių skyrelį kiek galint daugiau patobulinti editorialais, pasisakymais gyvenimo klausimais, idant iš tos dalies plauktų gyva ateitininkiška mintis, visu ryškumu dar stipriau įnešanti krikščioniškąjį elementą į mūsų spaudos skiltis.

Regis, kol kas mes dar vis nesame išmokę susirinkime ar suvažiavime nebuvusiems per spaudą perduoti tų minčių apžvalgas, kurios tokiuose sueėjimuose buvo išreikštos, padiskutuotos. Dažniausiai reportaže pasitenkinama fakto konstatavimu, kad tūlas pilietis gražiai pakalbėjo ir tuo ir pabaigta komunikacija. Todėl itin miela buvo sausio mėn. 31 d. laidoje. Draugo at-kų skyriuje pasiskaityti minčių iš kursų. Iš tikro, tai buvo SAS kalėdiniuose kursuose išreikštų minčių santraukos, niuansai. Iš tokių reportažų galima mokytis: ir kaip reportažą rašyti — ką jame pasakyti ir pačias pasakytas mintis patirti, jas pergalvoti, pasvarstyti. Tokiu būdu ne vien tik kursantai prelegentų mintimis galėjo žavėtis ir "naudotis", bet ta galimybė buvo perduota ir plačiai ateitininkų šeimai. Reporterė tikrai verta pagyrimo. Laukiame ir daugiau jos reportažų. O mes iš jos pasimokykime.

Vytenis

VOX POPULI

"Ateities" Vajaus Komitetui

Gerb. Komitete,

Marijos Pečkauskaitės MAS Brooklyno kuopos Tėvų Komitetas prieškalėdinių pusryčių metu, gruodžio 9 d., buvo suruošęs pačių moksleivių suneštų daiktų loteriją, kurios pelnas buvo skirtas MAS kalėdiniams ideologiniams kursams New Yorke. Loterija turėjo didelį pasisekimą, ir gautas pelnas paskirstytas brooklyniečiams kursantams.

Vienas loterijos bilietas (No. 5) buvo paskirtas "Ateities" prenumeratai 1963. Tą laimingą bilietą ištraukė kuoops vyr. moksleivis Jonas Adomavičius.

Su pagarba
A. Radzivanienė
New Yorko ASS
Valdybos narė
moksleivių reikalams

"ATEITIES" VAJAUS PREMIJOS JAU PASKIRTOS

"Ateities" vajaus komitetas paskirstė kun. J. Prunskio dovaną $50.00 vertės knygomis trims daugiausia pasidarbusiems "Ateities" vajaus metu asmenims: I-ji premija ($25.00) teko Jeronimui Pleiriui, "Ateities" atstovui Hamiltone; antroji premija — ($15.00) Antanui Bumbuliui, "Ateities" atstovui Toronte, ir III-ji premija — ($10.00) Romui Bridžiui, "Ateities" vajaus pirmininkui Clevelande. Be to, pripažino vertais atžymėjimo stud. Maksį Karašką, uoliai talkininkaujantį "Ateities" administracijai Philadephijoje, ir stud. Algimantą Bublį, Detroito SAS draugovės pirmininką, daug pasidarbavusį "Ateities" žurnalo reikalais.

Taip pat ir MAS CV, kuri visose kuopose vykdė "Ateities" vajų per kuopų valdybas, paskyrė dovaną knygomis Marytei Astraitei, Grand Rapids, Mich., MAS kuopos sekretorei, už pavyzdingą ir uolų centro valdybos aplinkraščio (vajaus reikalu) vykdymą.

"Ateities" Administracija

DARBAI IR ŽMONĖS

AUSTRALIJA

NEWCASTELIO ATEITININKŲ KUOPOS 3 METAI

Newcastelio lietuvių jaunimas sujudo steigti ateitininkų moksleivių kuopą 1960 metais — Ateitininkijos auksinio jubiliejaus proga. Ji įsikūrė Sidnejaus Dvasios Vado kun. P. Butkaus iniciatyva, glaudžiai bendradarbiaujant Newcastelio lietuvių kapelionui kun. S. Gaideliui, S.J.

Ši kuopa yra pati jauniausioji Australijoje, pasirinkusi poeto Vytauto Mačernio vardą. Steigiamasis susirinkimas įvyko 1960 metais vasario 28 dieną Zakarauskų namuose prie Newcastelio, dalyvaujant svečiams ateitininkams iš Sidnejaus — arkivyskupo Jurgio Matulaičio kuopos nariams su savo Dvasios Vadovu.

Kuopos pirmuoju valdybos pirmininku buvo išrinktas Julius Zakarauskas. 1962 metais spalio mėnesį jį pakeitė Vytas Jazbutis, kuris dar tebevadovauja.

Tenka pripažinti, kad moksleivių kuopa Newcastelyje niekuomet nebuvo gausi. Jai priklauso vos 15 narių. Kandidatų galėtų būti žymiai daugiau. Deja, nemažai lietuviško jaunimo šiame sunkios pramonės rajone jau spėjo pakirsti aršus nutautėjimo kirminas. Taip dalį jaunimo daugiau nebedomina darbas lietuviškose organizacijose, nei pati lietuvybė.

Susibūrusio jaunimo darbas kuopos rėmuose ligšiol yra pasižymėjęs tik kukliais rezultatais. Savo nuolatinių pamaldų trūkumas ir dvasiškio gana reti atsilankymai Newcastelyje, neleidžia kuopos darbui pilniau išsivystyti.

Valdybos veikla pasižymėjo daugiausia trejopoje plotmėje: visuomeniniai-organizacinėje; telkiant lėšas kilniems tikslams ir talkininkaujant vietinėje lietuviškoje spaudoje.

Per visą šį laikotarpį užprotokoluoti iš viso 11 valdybos ir visuotiniai susirinkimai. Tarp jų keli buvo su paskaitomis ir diskusijomis. Kuopa retkarčiais sinunčia savo atstovus į 100 mylių tolimą Sidnejų, dalyvauti ark. Jurgio Matulaičio kuopos parengimuose. 1962 m .gruodžio mėnesyje ją atstovavo pats pirmininkas Ateitininkų suvažiavime Adelaidėje Meno

Dienų proga. Newcasteliečiai taip pat ruošia priėmimus savo rajone bendroms iškyloms atvykstantiems į Newcastelį sidnejiškiams. Be to, Newcastelio mokslelviai yra aktyvūs Newcastelio choro dalyviai. Jie kartu su neprisijungusių organizacijų jaunimu dažniausiai užpildo programas bendruomenės ir parapijos parengimuose. Jie dažnai pasirodo su tautiniais šokiais, vaidinimais ir panašiai.

Kuopai pasisekė pravesti vajų pirmajai lietuvių bažnyčiai įkurti Australijoje. Gi pastaruoju metu ji talkininkauja aukų rinkime Newcastelio kolonijos dešimtmečio paminėjimui vietinėje lietuvių spaudoje.

Mačernio kuopos valdyba suprato reikalą ir nuo pat kuopos įsikūrimo pasišovė leisti bent mažą priedą Newcastelio lietuvių Apylinkės Biuletenyje, pavadinant jį "JAUNIMO LAPU". Iki šiai dienai iš viso suredaguota 12 numerių su virš 50 rotatoriumi atspausdintų puslapių apimties. Tekstas paįvairintas Gestefax iliustracijomis. Tiražas Biuletenio siekia 250 egzempliorių. Kuopa neturėdama pakankamai lėšų kasoje JAUNIMO LAPUI, tuo tarpu pasinaudoja Newcastelio Lietuvių Apylinkės lėšomis.

Ligšiol buvo suruoštas tik vienas parengimas, kuris davė pelno. Dažnesnį tokių parengimų suruošimą labai trukdo pritaikintų patalpų trūkumas šiame miestelyje.

Sendraugiai ir dirbantieji moksleiviai nuo praeitųjų metų įsipareigojo mokėti simbolinį nario mokestį — 5 šilingus (apie 70 c.) nuo asmens per metus.

Nors ir gana vargingai atrodo Newcastelio moksleivių kuopos veikla palyginant ją su didesnių centrų kuopų užsimojimais, vis labiau įvertinti ateitininkų ideologiją, bando dažniau burtis, ryžtasi iš naujo kovoti, kad šios vietovės sunkioji pramonė ir pilkas tremties gyvenimas nepavergtų visiškai jaunimo dvasios ir nenuslopintų jaunose sielose aukštesnių idealų.

Šiais metais, atsikėlus iš Sidnėjaus ir iš kitur kaikuriems buvusiems newcasteliečiams, kuopos narių skaičius pakilo iki 20-ties. Tai newcasteliečius džiugina, teikia jiems nauių vilčių suaktyvinti organizacijos veiklą ir šį tą daugiau nuveikti.

Newcastelietis, sendr.

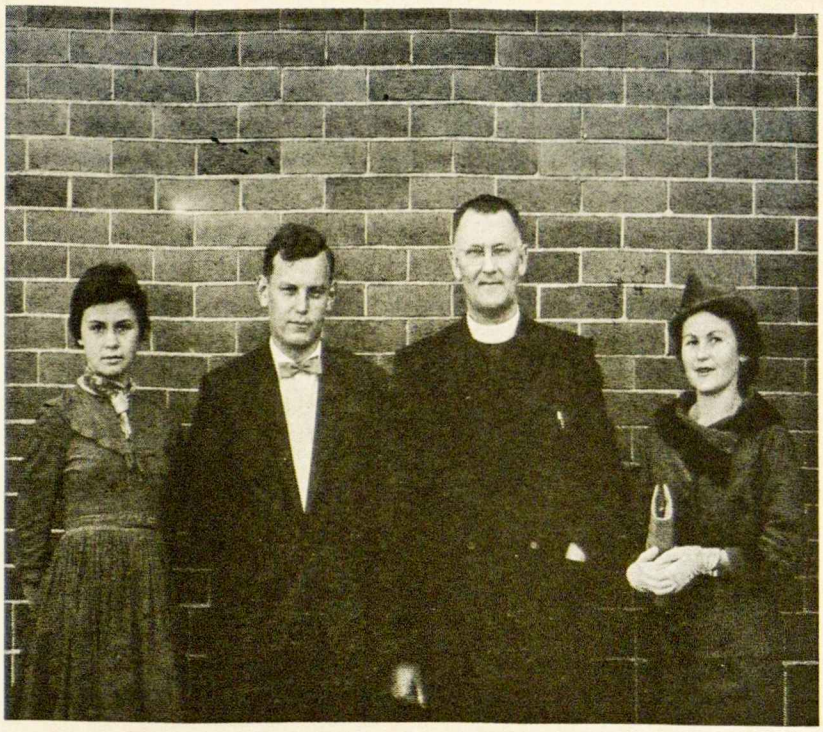

Newcastle kuopos valdyba su dvasios vadu.

BALTIMORE

Kovo 3 dieną Baltimorės Moksleivių Ateitininkų kuopa suruošė agapę Šv. Kazimiero šventės proga. Švento Alfonso bažnyčioje visi ateitininkai išklausė bendras Mišias. Mišioms pasibaigus, susirinko į parapijos salę pusryčiams. Trupučiu užkandus, sendraugių pirmininkas, Juozas Gailevičius pristatė paskaitininką jezuitų kleriką Gintautą Sabataitį. Paskaitoje buvo mums paiškintas Kristaus Mistinis Kūnas ir mūsų pareigos. Taip pat paskaitininkas iškėlė mintį, kad šv. Kazimieras yra mūsų brolis ne vien kraujo ryšiais, bet ir tuo, kad Jis yra to paties Mistinio Kūno narys.

Dvasiniai pasistiprinus, reikėjo vėl grįžti arčiau prie žemės. Kadangi buvo nutarta meninės programos neruošti, moksleiviai pravedė keletą linksmų dainelių. Įsismaginę moksleiviai greit užkrėtė ir visus svečius, ir agapę užbaigėm smagia daina. Sendraugiams išvažiavus, pareigingi moksleiviai suplovė indus ir vėl privedė salę prie buvusios tvarkos. Taip įsismaginus, nebuvo lengva staiga surimtėti, ir visi išsiskirstė labai geroj nuotaikoj.

V.N.

BOSTON

Bostono sendraugių susirinkimas įvyko kovo 4 d., sekmadienį, Baltų namuose, Milton, Mass. Diskusijas mišrių vedybų klausimu pravedė dr. J. Girnius. Išrinkta nauja skyriaus valdyba: dr. J. Leimonas, adv. R. Ivaška, V. Kulbokienė, J. Vembrė, Z. Kucinienė. Bostono sendraugiam atstovauti Nepaprastoje konferencijoje New Yorke išrinkti dr. P. Kaladė ir A. Sužiedėlienė.

CHICAGO

Vasario 17 d. įvyko kun. Alfonso Lipniūno kuopos antras susirinkimas šiais metais. Kun. Raibužis pradėjo susirinkimą malda ir pakalbėjo apie ateitininkų elgesį.

Regimantas Kanauka buvo pakviestas pirmininkauti ir Rita Abromaitytė sekretoriauti. Meninę dalį išpildė Regina Bakaitytė, Kristina Grabauskaitė, Rūta Jonynaitė ir Zita Stirbytė, skaitydamos eilėraščius primenančius laisvą Lietuvą ir jos dabartinę žiaurią okupaciją.

Po programos, Rimas Rudys skaitė paskaitą. Tema buvo mums visiems įdomi: „Šokiai, Moralė ir Metodika".

Per laisvąją tribūną, Zita Acalinaitė pranešė apie kaukių balių, ir mūsų iždininkas prašė, kad visi užsimokėtų nario mokesčius per ateinantį susirinkimą.

Zita Stirbytė

* * *

Marquette Parko Jaunių berniukų būrelis pereitą sekmadienį turėjo reguliarų mėnesinį susirinkimą. Referatą "Penki ateitininkų principai", skaitė Jurgis Bradūnas. Katalikų veiklos apžvalgą, remdamasis spaudos daviniais, paruošė Vyt. Narutis. Pašnekesiuose plačiau sustota ties paskutiniu metu išryškėjusiais įvykiais Lietuvoje, Skiemonyse, ir iškelta mintis pasiaukojimu ir malda prašyti Dievo malonės Lietuvoje kenčiantiems tautiečiams. Buvo nutarta, kad Didįjį Šeštadienį nuo pietų iki vakarinių pamaldų berniukai poromis (po 15 min.) klūpės prie Kristaus karsto.

Susirinkimus praveda pirmininkas J. Bradūnas, P. Naručio ir globėjo M. Šilkaičio priežiūroje.

Kitas susirinkimas šaukiamas kovo 17 d. po 9 val. mišių.

Būrelio sportinė veikla vis plačiau išsišakoja. Paskutiniuoju metu kiekvienas dalyvis įsigijo uniformą su užrašu "ATEITIS" ant krūtinių. Berniukai patenkinti Povilu Žumbakiu, kuris labai metodiškai juos moko krepšinio taisyklių.

m.

CLEVELANDAS

Sausio mėnesio 18 dieną, p. Laniauskų bute įvyko Studentų Ateitininkų draugovės susirinkimas.

Susirinkimas buvo atidarytas malda, kurią sukalbėjo svečias kun. Griginis. Jį pristatė pirm. Rimas Laniauskas.

Kun. Griginis, naujas vikaras Neperstojančios Pagalbos parapijoj, prižadėjo nuoširdžiai padėti jaunimui. Jis pabrėžė šių dienų materializmą ir skatino nepamiršti įjungti Kristų į šių laikų kasdieninį gyvenimą.

Susirinkime taip pat dalyvavo dvasios vadas kun. Paškevičius.

Toliau, Nijolė Sabataitytė skaitė referatą apie religiją viduramžiais. Po referato buvo keliami ir diskutuojami klausimai.

Marytė Gailiušytė ir Giedrė Degutytė papasakojo apie ideologinius kursus, kurie įvyko Childerly miestely tuoj po Kalėdų.

Clevelando ateitininkai buvo suruošę koncertą. Koncerto pelnas, o taip pat pelnas gautas iš Rimo Laniausko paaukoto paveikslo, kuris buvo paleistas loterijoj, $105, buvo pasiųsta Ateičiai paremti.

Buvo paskirti asmenys rinkti pinigus Lituanus vajuje.

Susirinkimą uždarė kun. Paškevičius, sukalbėdamas maldą. Po susirinkimo buvo vaišės.

R.N.

CICERO

Šv. Kazimiero šventė Cicero Vysk. Valančiaus kuopoj

Kovo 10 dieną Vysk. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopa Ciceroj turėjo savo metinę šventę. Moksleiviai organizuotai su vėliava dalyvavo pamaldose. Lipniūno kuopos atstovai su savo vėliava irgi dalyvavo šventėje.

Po pamaldų visas kuopos jaunimas su tėveliais ir svečiais sėdosi prie stalų pasistiprinimui. Iškilmingo posėdžio metu jaunučiai, jaun. moksleiviai ir vyr. moksleiviai ateitininkai duoda pasižadėjimą. Visų veiduose rimtis ir džiaugsmas. MAS centro valdybos pirmininkas J. Račkauskas prisega ženklelius. Šiemet net 40 kuopos narių duoda pasižadėjimą. Kuopa kasmet auga, narių skaičius jau viršija 70.

Jaunuosius ateitininkus sveikino parapijos klebonas prel. Ig. Albavičius, kun. V. Rimšelis, kun. P. Patlaba, kuopos dvasios vadas, dr. P. Kisielius, S. Ingaunis, A. Bičiūnas, L. Bačinskaitė ir kiti. Visi pasidžiaugė kuopos veikla ir padrąsino ateities darbams.

Po to buvo meninė dalis, kurią išpildė kuopos nariai. Vytenis Babrauskas perskaitė referatą apie Šv. Kazimierą, jaunimo globėją. Jaunutės mergaitės padainavo. L. Stončiūtė, L. Radvilaitė ir K. Tauginas deklamavo. J. Kisieliūtė, G. Giniotytė, K. Griniūtė paskambino pianinu. A. Kriaučiūnas pagrojo klarnetu.

Visą šventės programą įspūdingai pravedė kuopos pirmininkė Teresė Pautieniūtė.

A. T.

* * *

Cicero "Ateities" sporto žinios

Ir šiemet Cicero Vysk. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos sporto komanda įsiregistravo į Šiaurės Amerikos sporto sąjungą.

Kovo 9 — 10 dienomis įvykusiame krepšinio turnyre Chicagoje, Cicero jaunių C klasės komanda laimėjo pirmą vietą, nugalėdama Nerį pasekme 33:28. Ciceriečiams atiteko antrus metus iš eilės pereinamoji dovana. Už Ateitį žaidė: A. Tauginas, K. Bačinskas, K. Tauginas, Ed. Olšauskas, V Šatas ir Z. Tauginas.

Tą pačią dieną Cicero "Ateitis" jaunių B klasės krepšinio komanda laimėjo 3 vietą.

Cicerietės mergaitės tinklinio žaidynėse B klasėj laimėjo 2 vietą, o A klasėj buvo gauta 4 vieta.

Įvykusiose Cicero miesto pirmenybėse jaunių klasėj (14 metų amžiaus) B grupėj Cicero "Ateitis" berniukų komanda krepšiny laimėjo pirmą vietą.

Buvo sužaista net 18 rungtynių, iš kurių 11 buvo laimėta, 7 pralaimėtos. Sunkiausios buvo paskutinės rungtynės prieš Celtics komandą, kurias po kietos kovos išpešė "Ateitis".

Už Cicero "Ateitį" žaidė: K. Bačinskas, 7 sk. mokinys, įmetė 308 krepšius, A. Tauginas, 1 gimn. kl. moksl. padarė 284 metimus, K. Tauginas, 8 sk. mok. su 204 krepšiais, K. Latoža, 2 gimn. kl. moksl. įmetė 119 krepšių, A. Ingaunis, V. Šatas ir Z. Tauginas įmetė po mažiau. Viso buvo įmesta 973:746 krepšiai.

A. T.

DETROIT

Grupė Detroito sendraugių ir studentų at-kų vasario 23-24 dienomis buvome nuvykę į uždaras rekolekcijas, kurias įdomiai pravedė jėzuitas tėvas Kijauskas.

Per dvi tylias dienas tyrinėjome save, kuriam tikslui Dievo mes esame sukurti, nes Kūrėjo valios sužinojime ir jos įvykdyme glūdi ne tik amžinoji, bet ir dabartinė mūsų laimė. Kas už tai mums gali būti naudingiau?

Valerijus Gražulis

* * *

Sausio 20 d. p.p. Majauskų bute įvyko pirmas šių, 1963 metų, Detroito studentų ateitininkų susirinkimas. Susirinkimą pravedė kol. Algis Bublys, pradėdamas jį malda ir pakviesdamas R. Valukonytę sekretoriauti. Vakaro darbotvarkė buvo padalinta į dvi dalis:

1. informaciniai pranešimai, 2. metinės temos diskutavimas.

I. Pranešimai buvo šie:

1. Paraginimas užsimokėti už At-kų Vadovus, kurie buvo gauti prieš kelerius metus.

2. Gilvydis yra sutikęs būti Detroito at-kų atstovas Nepaprastoje konferencijoje.

3. Tolimesnė šių metų veikla turėtų sekti pagal šį planą:

a) Vasario 10 d. susirinkimas
b) prieš gavėnią — blynų vakaras,
c) Kovo 3 d. — susirinkimas
d) Savaitė prieš Velykas — bendra Komunija
e) Balandžio 14 d. — išvyka
f) Balandžio 28 d. — susirinkimas
g) Gegužės 4 d. — kandidatų egzaminai
h) Gegužės 19 d. — susirinkimas
i) Liepos mėn. — rinkiminis susirinkimas

4.Vasario 22-23 d.d. yra ruošiamos uždaros rekolekcijos at-kams vyrams St. Clair, Mich. Visi studentai kviečiami dalyvauti.

5. Gauta žinia, jog "Ateities" vajus, kuris baigėsi gruodžio 29 d., bus pratęstas. Norima surinkti daugiau naujų prenumeratorių ir išrinkti skolas iš senųjų. Tam vajui talkininkauti sutiko Šarūnas Lišauskas, Juozas Mikaila ir Bronius Tatarūnas. Vytenis Damušis apsiėmė būti "Ateities" atstovu Detroite.

6. Yra sudarytas sąrašas at-kų, kada kas stovės prie knygynėlio, prie bažnyčios. Kol. Algis Gladkauskas asmeniškai kiekvienam praneš kada kam paskirta data.

7. Kursų dalyvės Giedrė Bajorūnaitė, Danutė Polteraitytė ir Viktorija Čiunkaitė perskaitė pranešimą apie ideologinius kursus, kurie įvyko Kalėdų atostogų metu prie Chicagos.

8. Pasiūlymai, liečiantys Nepaprastąją konferenciją, turėtų būti išsiunčiami kuo anksčiausiai Federacijos Valdybai.

9. Valdyba yra išsiuntus po $2.25 už 30 narių į C. V-bą. Tačiau tiek narių

dar nėra užsimokėjusių nario mokestį. Susirinkimo dalyviai raginami užsimokėti savo skolas. Kyla diskusijos, kas yra skaitomi tikri nariai, kas ne. Dėl laiko stokos, klausimas lieka neišspręstas.

10. Antroji susirinkimo dalis buvo paskirta metinės temos — "Katalikų Intelekualų Problematikos" diskutavimui. Šiam kartui pasirinkta siaurenė tema — kokios problemos vargina mūsų visuomenę? Apvalaus stalo diskusijų būdu buvo pristatyti šie kalbėtojai ir jų temos — Petras Kausteklis: "Miesto padugnių kvartalų problema", Irena Černiauskaitė: "Vyro ir moters santykiavimas", ir Narimantas Udrys— "Welfare State".

Pirmas kalbėtojas kol. Kausteklis apibrėžė "slums" gyventojų savybes, paaiškino, kur šie rajonai daugiausia esti ir kas daroma jiems panaikinti. Jis iškėlė faktą, kad miesto projektai šias vietoves pagerinti labai ilgai užtrunka ir nauji namai vistiek negarantuoja šių kvartalų sunaikinimą, nes žmonės ir jų savybės lieka tos pačios. Kilo diskusijos, kaip mes asmeniškai galime padėti šias problemas išspręsti. Tačiau kalbos nukrypo į ginčus įvairiais sociologiniais klausimais ir turėjo būti nutrauktos. Po to antras pokalbis. Kol. Černiauskaitė paaiškino klausytojams, koks turėtų būti krikščioniškas santykiavimas tarp vyro ir moters. Tarp kitko patiekė visą eilę atskirų vyro ir moters savybių, bandydama parodyti kuo jie skiriasi, kuo panašūs. Perskaitė neseniai surinktą keliuose universitetuose apžvalgą ko šių dienų studentė tikisi iš studento, ir taip pat ko studentas tikisi iš studentės. Svarbiausia pabrėžė jog jaunimas privalo būti judrus, bet drauge turi laikytis Dievo įsakymų. Šis pokalbis sukėlė daug susidomėjimo ir pasisakymų ,kad neužteko laiko trečiam kalbėtojui. Nutarta, ateityje visiems kalbėtojams duoti tą pačią temą tuo būdu kruopščiau išnagrinėjant reikalą.

Susirinkimas baigėsi malda. Sekė vaišės, pasišnekučiavimai ir kitoki pasilinksminimai.

Sekretorė

HAMILTON

Hamiltono ateitininkai sendraugiai II. 24 turėjo savo metinį sus-mą. Paskaitą skaitė svečias iš Toronto kun. B. Pacevičius. Mes gyvename ateitimi, — sakė prelegentas. Ateitis puošia mūsų ženkliuką. Kas buvo — jau praeitis, dabartis šiandien — ry toj jau bus praeitis — yra tik ateitis. Tačiau ateitis mus įpareigoja. Mes norime viską atnaujinti — tai reikia pirmiausia save. Ir šių dienų žmogus slenka ateitin, kaip ir seniau, tik kuria kryptimi dabar? Ar Kristaus švieson, ar nežinion? Bedievybės

Los Angeles jaunieji ateitininkai ir jų svečiai suorganizavę vaikų balių ir suvaidinę B. Pūkelevičiūtės "Daržovių Gegužinę". L. Kančausko nuotrauka

skaičius auga. Tai idealas, kuris pasirenka tamsą, pragaro pasiuntiniai. Ir jie dirba daugiau negu mes. Iš jų turime pasimokyti. Koks šių dienų pasaulis? Kokie mes esame, toks ir pasaulis. Kuo daugiau savyje sutelkti Kristaus šviesos! Kryžius yra kovos, ryžto ir pergalės ženklas. Sunkūs mūsų uždaviniai — tapti apaštalais. Per mažai skleidžiame Kristaus Karalystę. Esame "lux mundi" — pasaulio šviesa — Kristaus bažnyčioje ir būkime ja, — baigė kunigas.

Po to buvo kuklios vaišės ir naujos valdybos rinkimai. Išrinkta: pirm. J. Pleinys, vicepirm. K. Mileris, sekr. M. Kežinaitytė, ižd. A. Bugailiškis ir koresp. B. Juozapavičienė. Į nepapr. ateitininkų konferenciją išrinkta atstove — B. Juozapavičienė.

Praurimė

LOS ANGELES

Los Angeles jaunieji ateitininkai vasario 24 d. suorganizavo vaikų kaukių balių. Jaunieji moksleiviai, globojami Z. Kalvaitienės, ir jaunučiai suvaidino B. Pūkelevičiūtės "Daržovių gegužinę".

Vaidino: Eglė Motiejūnaitė — aguona, Daina Kojelytė — bulvė, Rūta Motiejūnaitė — morka, Rasutė Arbaitė — pupa, Rima Jodelytė — agurkėlis, Pranas Domkus — ridikėlis, Arimantas Arbas — burokas, Kazys Domkus — pamidoras, Vidutis Ąžuolas — virėjas (pasakotojas), Linas Kojelis — žirnis.

Vaidinimas paimtas iš "Žirginėlių". Vaidinti mokė ir parengimą organizavo D. Polikaitienė ir J. Ąžuolaitis, talkinami jaunųjų at-kų globėjų ir tėvelių.

Į salę įžygiavome maršo taktu. Grojo A. Narbutas. Vaidintojai sustojo salės viduryje. Juos ratu apsupo kiti vaikai. Vaidinimas visiems patiko. Kartu su vaidintojais po truputį vaidino ir kiti vaikai: jie kartu su daržovėmis šoko "Suktinį", "Noriu miego" ir t.t. Paskui susėdę ratelyje dainavome ir daug žaidėme. Užkandę vėl žaidėme. Labai gražiai padainavo du maži broliukai, jaunučiai at-kai, — Vygis ir Virgis Narbutai. Jų tėvelis kiekvieno susirinkimo metu moko jaunučius dainuoti. Buvo ir deklamacijų. Mums visiems buvo labai smagu. Ačiū p. Polikaitienei, p. Ąžuolaičiui ir visiems kitiems, šį parengimą suorganizavusiems.

Daina Kojelytė

NEW YORK

Moksleivių ateitininkų šventė

New Yorko Marijos Pečkauskaitės moksl. ateitininkai savo tradicinę šeimos šventę turėja š. m. sausio mėn. 27 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Vyr. moksleivės su vadovėmis Lūšyte ir I. Sandanavičiūte suruošė vaišes ir pakvietė visos kuopos tėvelius ir kitus svečius. Tėvų prisirinko nemažai. Stalus puošė gėlės ir skaniai paruoštas valgis. Kuopos dvasios vadas kun. J. Pakalniškis sukalbėjo maldą, o kuopos pirmininkas V. Gerdvilis, gražiai padėkojęs tėveliams už atvykimą, paprašė vaišintis. Pasistiprinę jaunučiai, jaunesnieji ir keli vyr. moksleiviai, paruošti jaunučių vadovės M. Navickienės, iš-

New Yorko (Brooklyno) moksleivių ateitininkų Šeimos Šventėje Sausio 22 d. jaunutė at-kė Daiva Gražiūnaitė dainuoja.

Foto P. Ąžuolas

pildė linksmas "Vakaruškas Lietuvos kaime" ir suvaidino humoristinį eilėraštį "Ievutę Pleputę". Daina Gražiūnaitė ir Asta Pranckevičiūtė, abi jaunučių grupės, padeklamavo Putino ir O. B. Audronės eilėraščius. Programos pranešėjas buvo jaun. moksl. Marytė Sandanavičiūtė, kuri pabaigoj prašė tėvelius, kad po vaišių tėveliai prisidėtų prie šokių ir žaidimų ir parodytų, kaip buvo linksminamasi Lietuvoje.

Staigmena susirinkusiems buvo 8-ių puslapių laikraštėlis "JAUNUTIS", kuris, kaip pavadinimas rodo, yra pačių jaunučių paruoštas, jų pačių piešiniai ir rašinėliai. Techninį darbą jiems padėjo vyr. moksl. Vytas Radzivanas. Pasirodo, kad mūsų jaunimas gražiai lietuviškai šneka ir neblogiau lietuviškai rašo. Kas žino, gal iš jų kuris nors vėliau tikrai bus koks rašytojas. Laikraštėlis buvo visiems dalyviams išdalintas.

Dvasios vadas kun. J. Pakalniškis gražiai apibudino tą šventę ir paaiškino tėvams moksl. ateitininkų organizacijos reikšmę jaunimui. Čia pat pristatė visiems kuopos vadoves ir tėvų komitetą. Tėvų komiteto pirmininkas p. P. Ąžuolas kalbėjo apie šeimos šventės tikslą, nušviesdamas, kaip tokios rūšies šventės suartina tėvus ir vaikus, ypač kai modernus gyvenimas stengiasi tai sugriauti.

Vaišėms pasibaigus, prasidėjo šokiai. A. Kregždys ir K. Vainius, abu pavyzdingi tėvai, pravedė visus šokius ir žaidimus: įtraukė visus į ratelius, sukos, trypė, net dulkės kilo! Nebuvo skirtumo, kas su kuo šoko — jauniausias šokėjas buvo 4 metų amžiaus, vyriausias virš 50 metų. Skambėjo sutartinai lietuviškos dainos, vingiais sukėsi rateliai, kai kam net ašaros žibėjo akyse, nes retai taip išeivijoj pasitaiko. Vėlai vakare visi skirstėsi namo, privargę ir uždusę, bet linksmoj nuotaikoj. Visi klausė, kada vėl susirinks taip linksmai praleisti laiką.

R.

* * *

New Yorko jaunučių Marijos Pečkauskaitės kuopa Vasario 16 proga išleido antrąjį savo laikraštėlio numerį. Laikraštėli redaguoja Vyt. Radzivanas, kuriam padeda Rasa Navickaitė, Algis Norvila ir Jonas Vainius. Šio numerio vedamąjį rašo kuopos dvasios vadas kun. J. Pakalniškis. Kitų straipsnelių autoriai yra patys mažieji: Jonas Vainius, Rasa Navickaitė, Ramunė Stonytė, Jūratė Balsytė ir A. Norvilas.

* * *

New Yorko sendraugių skyriaus atstovais į Nepaprastąją AF konferenciją birželio 7-9 New Yorke išrinkti: Antanas Ivaška, Teresė Ivaškaitė, Kęst. Kudžma ir Antanas Masionis. Rinkimus skyriaus valdyba pravedė korespondenciniu būdu.

* * *

Vasario 8 d. ponios Šaulienės namuose, Paterson, N. J. įvyko New Yorko studentų ateitininkų draugovės susirinkimas, kuriam pirmininkavo Gediminas Trimakas, ir sekretoriavo Danguolė Masionytė. Susirinkimo prelegentas kun. dr. A. Norius, teologijos profesorius šv. Jono universitete, pirmiausia suminėjęs išsamią tuo reikalu bibliografiją, nagrinėjo pirmuosius tris šv. Rašto perskyrimus, kurie apibrėžia pasaulio pradžią. Dėl laiko stokos jis spėjo tik labai įdomiai apibrėžti žmogaus protą ir būdą, per kurį protas atsiekia žinojimą. Be to, jis palietė ir gyvybės principo neapčiuopiamumą. Baigdamas profesorius pacitavo Paskalio patarimą: "Nebijok žinojimo, bet bijok klaidingo žinojimo".

Po paskaitos buvo kalbama einamaisiais reikalais. Kadangi pirmininkas G. Trimakas greitai išvyksta atlikti karinės tarnybos, tai buvo išrinktas naujas pirmininkas Aleksas Vaitekūnas. Rimas Gedeika padarė pranešimą apie Lietuvių Studentų Sąjungos veiklą, o G. Trimakas kalbėjo "Ateities" vajaus reikalu ir prašė visų draugovės narių prisidėti prie jo pasisekimo. Susirinkimas baigtas malda.

Po susirinkimo buvo vaišės ir pasišokimas.

Vasario 16 d. Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdyba aplankė New Yorko draugovę. "Darbininko" patalpose įvyko abiejų valdybų posėdis. New Yorko drapgovės vice-pirmininkas Rimas Gedeika padarė pranešimą apie pereitų metų veiklą ir patiekė veikimo planus ateinantiems metams. Buvo diktuojami šie punktai: naujų narių pritraukimas, bendradarbiavimas su sendraugiais ir moksleiviais, surengimas metinės šventės ir kandidatų paruošimo programos išleidimas. New Yorko draugovė sutiko prisidėti prie vakarinės programos parengimų vasaros stovyklų metu ir pristatyti temų diskusiniams būreliams.

Danguolė Masionytė

* * *

New Yorko studentai ateitininkai vasario 8 susirinkime į pasitraukusio iš pirmininko pareigų Gedimino Trimako vietą išsirinko kolegą Aleksą Vaitekūną, kuris ves draugovės reikalus iki ateinančių mokslo metų pradžios. Kiti draugovės valdybos nariai lieka tie patys: dvasios vadas — kun. Vytautas Pikturna, vicepirmininkas — Rimas Gedeika, sekretorius — Gediminas Naujokaitis, iždininkė — Danguolė Masionytė ir socialinių reikalų vedėja — Irena Sandanavičiūtė. Nuo mokslo metų pradžios New Yorkiečiai yra turėję šešis susirinkimus; daugiausia dėmesio krelpta į moralines ir religines vertybes — diskutuotas Šventas Raštas, temos, pvz. "Ar žmogus

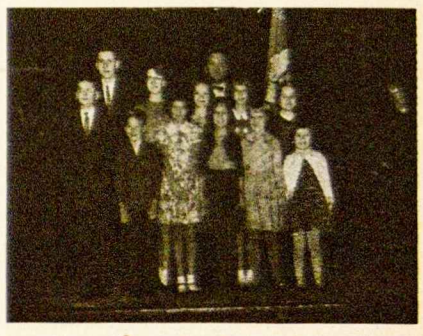

Rochester moksleiviai ateitininkai su savo globėju B. Krokiu.

gimsta su bloga valia, ar jis blogo išmoksta visuomenėje?". Be susirinkimų, draugovės nariai labai daug prisidėję prie Studijų Dienų paruošimo, prie moksleivių ideologinių kursų pravedimo. Kiti mėnesiai, atrodo — veik los mėnesiai.

PUTNAM

Ateitininkų Šventė Putnam, Connecticut Nekalto Prasidėjimo Bendrabutyje įvyks gegužės 5 dieną. Iš anksto prašome kitų ateitininkų tuo laiku nerengti kitų švenčių Putnamo apylinkėje.

Valdyba

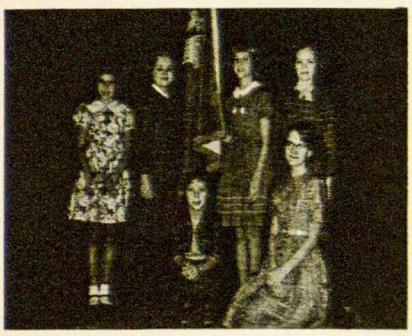

Rochester moksleivės ateitininkės prie vėliavos

ROCHESTER

Rochester, N. Y. 1962 m. lapkričio mėn. 4 d. jaunučiai ateitininkai, vadovaujami savo globėjo Broniaus Krokio, turėjo iškilmes — pakėlimą iš jaunučių į moksleivius ateitininkus.

Rochester jaunučiai pakeliami į moksleivius

Iš ryto 8 val. lietuvių parapijos Šv. Jurgio bažnyčioje aukojo šv. Mišias dvasios vadas kun. A. Račaitis, kurių metu ateitininkai ir svečiai priėmė šv. Komuniją. Pasimeldę rinkosi į parapijos salę įžodžiui ir pusryčiams. Įžodį prie vėliavos priėmė dvasios vadas kun. A. Račaitis, o moksleivio ateitininko ženklelius prisegė svečias iš Vokietijos, dr. J. Grinius, palinkėdamas visą gyvenimą būti ištikimais ateitininkų idealams.

Pusryčių metu svetys dr. J. Grinius atsakinėjo į įvairius klausimus, iškeltus vyresniųjų. Iškilmės baigtos tautos himnu.

Vytautas Vasiliauskas

TORONTO

Toronto at-kų St. Šalkauskio kuopos metinė šventė įvyko 1963 m. vasario mėn. 10 d. Prisikėlimo parapijos patalpose.

Šventės išvakarėse, Šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje turėjome susikaupimą. Gilų ir prasmingą šiems laikams pamokslą pasakė Toronto kolonijos visų mylimas ir gerbiamas kun. B. Pacevičius.

Vasario mėn. 10 d., sekmadienį, 10 val. visi moksleiviai ir jaunučiai organizuotai dalyvavo Šv. Mišiose. Daugelis šluostėsi džiaugsmo ašaras, kai matė virš 100 jaunųjų einančių stiprintis Gyvąja Duona. Šv. Mišias laikė ir pamokslą sakė "Tėviškės Žiburių" redaktorius Gerb. kun. dr. P. Gaida. Jo gili vaizdžiai išreikšta mintis skverbėsi į jaunas širdis.

Moksleivės at-kės Lietuvių Vaikų Namuose, Toronto, Ant. su globėja Ses. M. Margarita, ruošiantis šventei sausio 10 d.

Vyresniosios moksleivės mergaitės po Šv. Mišių rinkosi į Lietuvių Vaikų Namus ir prie kavutės su savo globėja, Ses. M. Margarita dalinosi įspūdžiais.

4:30 val. p.p. Prisikėlimo par. salėje įvyko minėjimas-akademija su meninė programa. Toronto Sendraugių pirmininkas p. Kolyčius po trumpo įžangos žodžio, maldai sukalbėti pakvietė Tėvą Kornelijų, O.F.M. Prie garbingai

Berniukų būrelis ,davęs įžodį, su savo globėju M. Bušinsku, Toronto, Ont. Sausio 10, 1963.

įneštos vėliavos, nauji kandidatai davė įžodį, o p. J. Matulionis segė visiems ženkliukus. Keturi studentai davė įžodį, o po jų sekė moksleiviai ir moksleivės. Įstojusius sveikino skautų tuntininkas p. Skrinskas, o mergaičių skaučių tuntininkė p. R. Bleizgytė, juodu iškėlė, kas mus, ateitininkus, jungia su skautų organizacija.

Jaunesnės at-kės su savo globėja Ses. M. Viktorija.

Paskaitą skaitė stud. K. Skrupskelis "Savęs ieškojimas". Meninę dalį atliko Toronto moksleiviai ir jaunučiai, išskyrus stud. T. Gurevičių, kuris tikrai žaviai paskambino Rachmaninovo "Preliudą". Meninės programos pranešėja buvo moksleivė Dalia Girčytė.

Dvi jaunutės at-kės Sigutė Virkutytė ir V. Bumbulytė gražiai padeklamavo, kiekviena po eilėraštį. Jaunieji at-kai broliai Pranaičiai paskambino duetą. J. Tumosaitė padainavo "Našlaitės Daina". Vyr. moksleivė Aldona Bušinskaitė skaitė humoristinį eilėraštį — "Vienas ir du". Programa buvo baigta montažu "Kelionė ilgesio sparnais į Nemuno šalį", kurią jaudinančiai išpildė grupė moksleivių mergaičių at-kių.

Šventės metu, moksleivės at-kės atlieka montažą "Tėvynė mano Lietuva".

Po programos vėl p. Kolyčius kvietė visus jaunus ir senus prie bendro stalo — vaišintis.

Toronto Jaunimas junta didelį ramstį ir nuolatinę pagalbą ir rūpestį sendraugių pirmininko p. Kolyčio, kuris jau keli metai organizuoja šventę ir jaunimui sudaro progą pasireikšti ir jam yra dėkingi.

A. Bušinskaitė

TOŠIES GAISRAS

I

Pirmas veiksmas. Prie puotos stalo sėdi Kernabės valdovas Tautkvaiša ir gausus būrys didikų.

Tautkvaiša. Mes susirinkom, garbingi rikiai, į nepaprastą konferenciją, nes Mindaugas (čia Tautkvaiša susijaudina ir pradeda verkšlenti) nori atimt mano Kernabęęę...

Rikis Nr. 1. Į kovą, į kovą, didis vade.

Tautkvaiša. Liaukis tu, skystaproti, aš dar nebaigiau kalbos. Taigi kaip sakiau, Mindaugas nori atjimt Kernabę. Užtat reikia, ką nors daryti. (Pabaigęs kalbą Tautkvaiša atsisėda, giliai atsidūsta ir susimąsto).

Rikis Nr. 2. Jei jis nori atjimt, didis vade, Kernabę, tai atjimk iš jo Vilniją. Paskiau kai jis norės atjimt tau Vilniją, atjimk iš jo Kernabę, ir vėl viskas bus, kaip pradžioj, kaip buvo prosenelio Daugnespringo laikais kol jis puotaudamas galop užspringo ir tapo padausotas.

Rikis Nr. 1. (Pašokęs išsitraukia kalaviją, duoda žingsnį, pardrimba ir atsikėlęs šaukia...) Pirmyn į kovą, į kovą, didis vade!

Tautkvaiša. Sakau, palauk, sakau, dar reikia užtęsti pirmą veiksmą. (Iškilmingai). Ką turi pasakyti Krivių krivė Tošė?

Tošė. (Atsiveria durys, pro kurias įpuola Tošė ir pribėgęs prie Tautkvaišos užduseęs kalba). O didis visūn mūsun vade, kažkas ant muno švento kalno dega.

Tautkvaiša. (Staiga stojasi, apverčia kėdę ir pagriebęs šakutę šaukia). Pirmyn, pirmyn į kovą!

II.

Antras veiksmas Kernabės pilies kieme.

Rikis Nr. 1. Visi ant žirgų, paruošti kalavijai, ko laukiam? Į kovą, į kovą!

Rikis Nr. 2. Didysis Kernabės valdovas negali užlipti ant arklio.

Rikis Nr. 3. Tai vėl reiks valdovą nuleisti ant arklio su virve iš kuoro. Tik sakau atsargiai, kad nelūžtų nugarkaulis arkliui kaip aną kartą.

Tautkvaiša (Nuleistas ant žirgo, mosikuodamas kalaviją visu balsu šaukia). Pirmyyyn!!! (Visa kariuomenė išdunda pro vartus, o paskui išjoja ir Tautkvaiša).

III.

Trečias veiksmas prie Kernabės pilies vartų.

Tautkvaiša. (Kalbasi su pilies sargu). Sakau, kvaily, sakau įleisk! Aš šios pilies valdovas. Ar nepažįsti Tautkvaišos?

Pilies Sargas. Jau daugel metų kaip pily nėra valdovo, aš dar buvau tik vaikas, kai jis kovon išjojo.

Tautkvaiša. Kovon?!! Asile!!! Mes pasimetę buvom ir dabar vėl atradom savo pilį. Tad įleisk. (Tautkvaiša daužo kardu į vartus).

Pilies Sargas. Tautkvaiša išjodamas griežtai įsakė, kad pilin nebūtų įsileistas niekas.

Tautkvaiša. (Užsirūstinęs). Sulyginkite su žeme šias sienas! (Vyksta didelis sujudimas, nugriaunamos sienos, užsidega pilis ir Tautkvaiša nukrinta nuo arklio).

IV.

Ketvirtas veiksmas pilies kieme

Tautkvaiša. (Sėdi ant akmens pasirėmęs galvą ranka ir dūsauja. Šalia rūksta pilies griuvėsiai). Kaip dabar užsodinsit mane ant žirgo, kada nudegė kuoras ir pusę pilies? Vaje, vaje, ką dabar mes darysim?

Rikis Nr. 2. Nenusiminkk, didis vade, juk dabar Mindaugas neturės ko iš tavęs atjimti.

Tošė (Įbėga į kiemą). O didis, vadų vade, turiu pranešti didelę ir linksmą žinią. Ant mano švinto kalno nebuvo gaisro, tik vaidilutėms sustreikavus, krivių krivė Protas sudegino kopūstus betaisydamas sau pietus.

— Pabaiga —

G A L V O K

1. Nereikia rakto šiai naujai išgalvotai spynai. Tik paspausk penkis mygtukus duota eilės tvarka ir atsidarys spyna. Kiek kombinacijų galima padaryti su šia nauja spyna?

2. Karolio ir Juozo traukinys turėjo išeiti 8 valandą. Jiedu buvo susitarę susitikti geležinkelio stotyje. Karolis manė, kad jo laikrodis skuba 25 minutes, bet iš tikrųjų jis 10 minučių vėlavo. Juozas manė, kad jo laikrodis vėluoja 10 minučių, bet iš tikrųjų jis 15 minučių vėlavo. Kas atsitiko, jeigu abu pagal savo laikrodžius atvyko į stotį 5 minutes prieš traukiniui išeinant?

3. Mažame ežere, laivelis veža akmenis. Laivelis apvirsta ir akmenys nuskęsta į ežero dugną. Kadangi laivelis dabar jau tuščias, jis mažiau beišspaudžia vandens. Ar ežero paviršius dėl to pakilo, ar nusileido?

ATSAKYMAI Į KOVO NUMERIO GALVOSUKIUS

1. **Atsakymas:** $13^1/_3$ mylių per valandą.

Paaiškinimas: Sakykim, kad kelias į kalną yra 20 mylių ilgio. Tada visos kelionės ilgis yra 40 mylių. Kelią į kalną 10 mylių per valandą greičiu automobilis tada nuvažiuos per 2 valandas, o kelią pakalniui 20 mylių per valandą greičiu nuvažiuos per 1 valandą. Visas kelionei reikalingas laikas bus 3 valandos. Greičio vidurkis bus

$$\frac{\text{3 valandos}}{\text{40 mylių}} = 13^1/_3 \text{ m/val.}$$

Atsakymas bus tas pats, nežiūrint kokio ilgio būtų kelias į kalną.

2. **Atsakymas:** automobilio pardavėjas.

Paaiškinimas: Automobilis, kuris davė 25% pelno jam pačiam kainavo \$600 (nes $600+25\%(600)=750$). Antras automobilis, kuris davė 25% nuostolio, jam pačiam kainavo \$1000 (nes $1000-25\%(1000)=750$). Tad automobilių pardavėjas už abu automobilius mokėjo \$1,600, o pardavė juos tik už \$1500.

3. **Atsakymas:** 10, 7 ir 1.

Paaiškinimas: $10^3+7^2+1^2=150$.

4. **Paaiškinimas:** Jeigu Jonas ir Juozas būtų buvę su raudonom kepurėm, Antanas būtų žinojęs, kad jo kepurė buvo mėlyna, nes tebuvo tik dvi raudonos kepurės. Kadangi Antanas pasakė nežinąs Juozas priėjo išvados, kad liko tik dvi galimybės: arba jiedu su Jonu abu turėjo mėlynas kepures, arba vienas turėjo mėlyną, o antras raudoną. Bet jeigu jis pats būtų turėjęs raudoną, Jonas būtų pasisakęs turįs mėlyną, nes jeigu ir Jono būtų buvusi raudona Antanas būtų įspėjęs savo kepurę mėlyną esant. Kadangi ir Jonas pasakė nežinąs, Juozas suprato, kad jo kepurė turi būti mėlyna.

Administracijos pranešimai

GARBĖS PRENUMERATAS PRISIUNTĖ:

Vita Čerškutė (Chicago) $10.00
R. Baltrukėnaitė (Akron) $10.00
V. Baronas (Venezuela)) $10.00
Dr. Balčiūnas (Strasburg) $10.00
Kan. P. Juknevičius (Chicago) $10.00
Kun. J. Pragulbickas (Elizabeth) $10.00
Dr. A. Razma (Wilmington) $10.00
Kun. M. Vembrė (Brockton) $10.00

AUKOJO "ATEIČIAI" PAREMTI:

A. Per mūsų veiklųjį talkininką M. Karašką Philadelphijoje, gavome $11.00 suaukotus šių asmenų: $5.00 — Dr. A. Šmukštys, $2.00 — M. Žilinskienė, po $1.00 — Alf. Kazickas, Julija Jurkšienė, Vincas Šalčiūnas, Br. Sadinauskas.

B. Per ASS CV gavome $268.00, kuriuos suaukojo:

a) **šie ASS skyriai:**

Detroito: viso $170.00: aukojo $100.00 skyriaus valdyba,
po $25.00 J. Mikaila, J. Pikūnas, $20.00 V. Gražulis,
po $10.00 L. Bajorūnas, A. Damušis,
po $ 6.00 V. Bublys, B. Neverauskas,
po $ 5.00 kun. B. Dagilis, P. Polteraitis,
po $ 4.00 K. Keblys, V. Udrienė, J. Valukonis, J. Gruzdas,
po $ 3.00 J. Buitkus, V. Kundrotienė, J. Kuras, V. Lelis, R. Memėnienė, J. Mika, J. Mikulionis, I. Skirgaudas, S. Staniškienė, P. Zaranka, P. Žemaitis,
po $2.00 M. Jankauskienė, F. Olšauskaitė, S. Smalinskas, $ 1.00 B. Krakaitis.
Los Angeles: viso $30.00; aukojo $4.00 I. Medziukas,
po $3.00 P. Baltakis, Z. Kalvaitienė, J. Kojelis, A. Polikaitis,
po $2.00 B. Graužinis, V. Kazlauskas, P. Raulinaitienė, A. Skirius.
po $1.00 J. Jusionis, J. Motiejūnas, R. Raulinaitis, V. Pažiūra, E. Sabalytė, J. Tininis.

Winnipego: viso $13.00; aukojo
po $2.00 Bujokas, Kriščiūnas, Cinga, Kurauskas,
po $1.00 kun. Bertašius, Federavičienė, Malinauskas, Ramončauskas, Rutkauskas.

Baltimorės: viso $35.00; aukojo
$10.00 S. Ankudas,
$ 6.00 C. Surdokas,
po $ 5.00 J. Bradūnas, A. Radžius,
po $ 3.00 J. Gailevičius, A. Lazaitis, M. Noreikienė.

Washingtono: viso $15.00; aukojo
po $3.00 R. Zalubas, A. Zalubienė, P. Zalubas,
po $2.00 kun. J. Znotinas, Vitėnas, V. Viliamas.

b)) **šie asmenys:**

Iš Chicagos — V. Ramonas $2.00,
Iš Worcester — kun. J. Steponaitis $3.00.

C. Tiesiog A. Adm-jai atsiuntė:
Iš Australijos Adelaidės ASS V-ba — $22.00
Chicagos ASS skyrius — $163.00, kuriuos sudėjo šie asmenys:
$50.00 V. Šmulkštys,
$10.00 Dr. V. Manelis,
$ 7.00 A. Skrupskelienė,
po $ 6.00 J.E. Vysk. V. Brizgys, kun. P. Patlaba, A. Viliušis;
po $ 5.00 kun. J. Panavas, kun. A. Grauslys, kun. K. Jurgėnas, K. Barzdukas, K. Rimkus;
po $4.00 L. Jaras, V. Šoliūnas, P. Dirkis, P. Maldeikis:
po $3.00 J. Polikaitis:
po $2.00 Prel. I. Albavičius, L. Barauskas, E. Orentas, A. Prunskytė, O. Miniataitė, M. Gylienė, P. Pupius, A. Žemaitis, Dr. A. Belickas, A. Tauginas, A. Balčytis.
po $1.00 kun. F. Kireilis, kan. V. Zakarauskas, E. Juknevičienė, A. Pargauskas, P. Šalčius, P. Gaučys, J. Žebrauskienė, G. Budrytė, S. Jonynienė, J. Guobužys, A. Balčiūnas, ir V. Kleiza.

Neturtingiems moksleiviams Brazilijoje "Ateities" prenumeratą apmokėjo kun. J. Pragulbickas (Elizabeth) aukodamas $4.00.

Garbės prenumeratoriams, visiems aukotojams, taip pat ir ASS CV, vajų paskelbusiai ir vykdžiusiai, ir visiems tame darbe talkinusiems reiškiame nuoširdžią padėką.

"Ateities" Administracija

SVEIKINAME NAUJUS PRENUMERATORIUS

"Ateitį" užsisakė: Galina Gobienė (Dearborn, Mich.), Ancius Laniauskas (Cicero), Algis Ingaunis (Cicero), Algis ir Rasa Rimas (Chicago), Aleksandras Andriušaitis (Syracuse); Per M. Karašką užsisakė iš Philadelphijos: Jonas Spakauskas, Milda Melninkaitė, Algis Šuopys, Vincentas Gruzdys, Kazys Čikotas, Bronius Vaskaitis, Aušra Kanavičiūtė; per V. Šaulį — Milda Pakalniškytė (Chicago), per kun. J. Pragulbicką — Jūra Strimaitytė; per R. Repšį — Jagna Štangenbergaitė; (Cicero): per kun. J. Budzeiką — Kazys Rugienius (London); "Ateitį" užsakė M. Liulevičienė — Nerimantui Juozui Vosyliui (Rochester): Marytė Smilgevičiūtė — Danutei Leveckytei (Metuchen, N.Y.): A. Stepanienė — Aldonai ir Birutei Mikužytėms, ir Nijolei Bataitytei (Adelaidė, Australija).

"Ateities" Administracija

"ATEITIES" ADMINISTRACIJOS ŽODIS

Mūsų mielai moksleivijai

"Ateitis" yra jaunimo ,taigi kartu ir Tavo žurnalas, ypač dabar, kai prie "Ateities" yra prisijungęs ir moksleivių ateitininkų mėgiamas "Sūkurys". Turėdamas "Ateitį" aurėsi ir "Sūkurį". Todėl priimk į savo namus, į savo knygynėlį šį įdomų, gražiai leidžiamą, jaunimo žurnalą, auklėjusį jaunimą daugiau kaip 50 metų. Be to, būdamas ateitininkas turi pareigos palaikyti savąją spaudą.

"Ateities" kaina pradedant balandžio numeriu iki metų galo TIK $3.00.

NIEKO NELAUKDAMAS SIŲSK UŽSAKYMĄ. Būsi patenkintas "Ateitimi" ir niekad nebenorėsi su ja skirtis.

PAPILDYMAS

Be praeitame "Ateities" numeryje (59 p.) minėtų asmenų, savo įnašu "Ateities" dailiojo žodžio premijai prisidėjo Angelė ir Robert Lawler, California, su $25.00 ir Violeta Žilionytė, Cleveland, su $25.00. Premijos iniciatoriai dar kartą nuoširdžiai dėkoja visiems savo auka prisidėjusiems prie šio "Ateities" skelbtojo dailiosios literatūros konkurso.

ALp(LKA)1786
1963, Nr.4

KUR PRALEISIME VASARĄ?

Aišku, kad stovykloje — gamtoje, toli nuo didmiesčio gatvių dulkių ir dūmų. Sportuosim, žaisim, maudysimės, naujų žinių įgysim Moksleivių Ateitininkų Sąjungos stovyklose.

Dainavos stovyklavietėje prie Manchester, Michigan, jaunesniųjų moksleivių (nuo 8 iki 12 metų) stovykla vyks nuo birželio 23 iki liepos 6. Vyresniųjų moksleivių stovykla Dainavoje vyks nuo liepos 21 iki rugpiūčio 3. Dėl smulkesnių informacijų ir stovyklos registracijos kreipkitės į Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybą, 5725 South Artesian Avenue, Chicago 29, Illinois.

90.725.61